

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla powiatu
makowskiego**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza powiatu	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	10
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	14
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie makowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	15
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów Powiatu makowskiego w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych.....	17
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	17
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	24
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców powiatu makowskiego	32
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	32
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	34
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie makowskim	56
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	56
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie makowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	58
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	60
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie makowskim co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	62

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	65
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu	66
Spis tabel	68
Spis wykresów	69

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – Computer Assisted Web Interview, ankieta online.

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja (DI) - rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

Gmina - podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS – Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

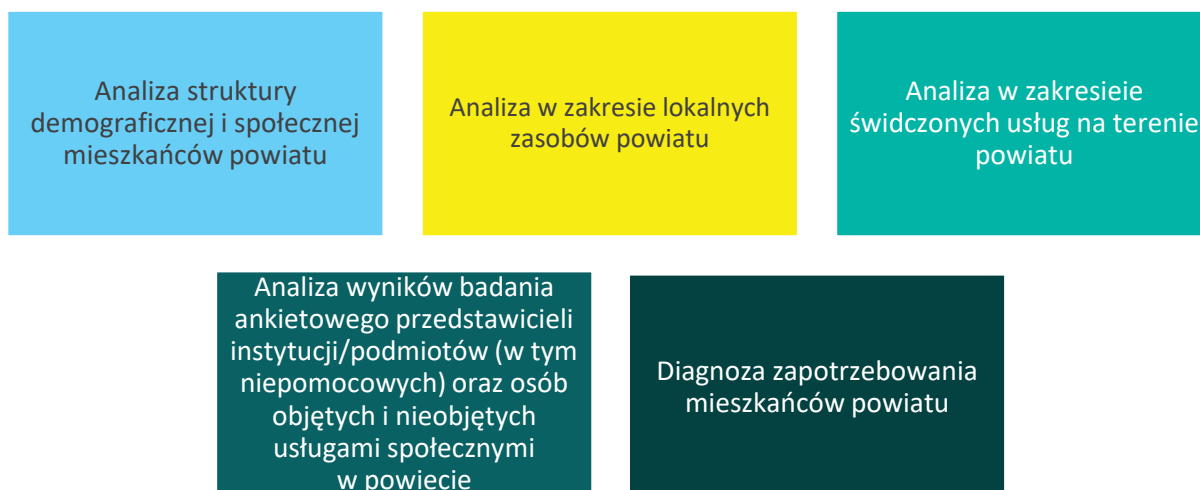
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy powiatu makowskiego. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w powiecie makowskim oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Powiat makowski zamieszkiwało na koniec 2023 roku 41 736 osób, z czego 20 986 stanowiły kobiety, a 20 750 mężczyźni. Spośród ogółu ludności 7 917 mieszkańców należało do grupy w wieku przedprodukcyjnym, 23 831 mieszkańców do grupy w wieku produkcyjnym, zaś 9 988 mieszkańców do grupy w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza powiatu

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej powiatu wynika, że jego dochody per capita były wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

W powiecie makowskim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 145, co stanowi największą grupę w tej kategorii (w tym 70 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną.

W powiecie makowskim funkcjonowało 13 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w tym: 1 PCPR, 10 OPS, 1 DPS, 1 ŚDS. Na terenie powiatu działają także lokalne i powiatowe placówki wsparcia takie jak: Dzienny dom senior+, kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+), uniwersytet trzeciego wieku, placówka wsparcia dziennego, spółdzielnie socjalne.

W przypadku placówek niepomocowych w powiecie funkcjonowały na koniec 2023 roku: 10 bibliotek, 10 placówek kultury, placówki służby zdrowia, centrum sportu.

W 2023 roku gminy powiatu makowskiego dysponowały 331 mieszkaniami komunalnymi, w tym 122 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 25 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 5 osób.

W ramach projektów gminy powiatu makowskiego oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie makowskim pokazała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 roku ze świadczeń w tej formie skorzystało 1 178 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 930 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety oraz osoby w wieku 0–17 lat.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 roku należy wymienić:

- ubóstwo, które dotknęło 722 rodziny
- bezrobocie, które dotknęło 505 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 429 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 411 rodzin
- potrzebę ochrony macierzyństwa, która dotyczyła 153 rodzin, w tym 135 wielodzietnych rodzin.

W 2023 roku PCPR powiatu makowskiego przeprowadziło 1 wywiad środowiskowy, który objął 1 rodzinę, liczącą łącznie 1 osobę.

W 2023 roku OPS-y z powiatu makowskiego przeprowadziły 2 039 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 267 rodzin, liczących łącznie 3 188 osób. Praca socjalna została skierowana do 904 rodzin, w których znajdowało się łącznie 2 107 osób. W tym samym roku zawarto 13 kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 9 988, co stanowiło 23,93% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 265 rodzin spośród osób starszych, z czego 189 z nich stanowiły rodziny jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 411 członków tych rodzin, co stanowiło 0,98% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu makowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 106 osób na łączną kwotę 545 240 zł.

Na terenie powiatu makowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych (z 42 miejscami) prowadzony przez powiat
- uniwersytet trzeciego wieku
- Dzienny dom senior+

- kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+).

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego dobrze wspierają osoby starsze (37% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Zdaniem ankietowanych usług oferowane przez gminy powiatu makowskiego osobom starszym są niewystarczające (beneficjenci usług społecznych 31%, mieszkańcy niekorzystający 34%).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne (40% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminach powiatu makowskiego z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w powiecie makowskim zamieszkiwało 5 638 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 411 rodzin zamieszkujących gminy powiatu makowskiego, w których żyło łącznie 714 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 13 osób na łączną kwotę 17 861 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- pomocy w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 31 osobom na łączną kwotę 131 729 zł
- turnusów rehabilitacyjnych, w których wzięły udział 82 osoby kwotą 114 793 zł

- zaopatrzenia dla 187 osób w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny na łączną kwotę 395 156 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 42 świadczeń na łączną kwotę 180 649 zł dla 334 osób z niepełnosprawnościami.

W powiecie makowskim w 2023 roku:

- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 237 118 zł.
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 29 496 zł.

W ramach projektów gminy powiatu mińskiego oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (35% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminy powiatu makowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych
- rodzinnych domów pomocy.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W 2023 roku bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 29 rodzinom, obejmującym 29 osób, co stanowiło 0,07% populacji. Świadczenie schronienia zapewniono 26 osobom na łączną kwotę 179 917 zł.

Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu makowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają ww. wsparcie negatywnie (22% badanych) niż oceniają pozytywnie (20% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (22% badanych ocenia to wsparcie dobrze, 21% badanych ocenia to wsparcie źle).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu makowskiego są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne (36% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu makowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- noclegowni, ogrzewalni
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- praca socjalna
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w powiecie makowskim wskazuje, że w 2023 roku 429 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu skorzystało w 2023 roku 47 rodzin, w których funkcjonowało 91 osób. W gminach powiatu makowskiego narkomania nie była przyczyną udzielania pomocy społecznej.

Na przeciwdziałania alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 237 788 zł, a w przypadku narkomanii 38 258 zł. W 2023 roku przyznano 36 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 46 412 zł.

W obszarze wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego powiat makowski prowadził środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (z 50 miejscami) z których korzystało 58 osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 37 osób, na które przyznano świadczenie, w wysokości 387 624 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (27% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu makowskiego są niewystarczające (44% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne (49% beneficjenci usług społecznych, 47% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu makowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w powiecie makowskim w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie makowskim, zamieszkiwało 7 917 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,98% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 40,12% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 2 590 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 144 i stanowiły 23,8% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 196 i stanowiły 32,4% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 171 i stanowiły 28,26% wszystkich rodzin, rodzin

z 4 dzieci było 56 i stanowiły 9,26% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dzieci było 21 i stanowiły 3,47% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dzieci było 12 i stanowiły 1,98% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dzieci było 5 i stanowiły 0,83% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 139 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 419 osób.

Na terenie powiatu makowskiego funkcjonowała placówka wsparcia dla rodzin z dzieckiem w postaci świetlicy środowiskowej.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego źle wspierają rodziny z dziećmi (29% beneficjenci usług społecznych, 27% niekorzystający z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu makowskiego są wystarczające (28% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu makowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (30% ankietowanych) niż jest łatwe (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (30% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 25% badanych uznało, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu makowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie makowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Większość przedstawicieli (65% ankietowanych) badanych instytucji w gminach powiatu ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Zdecydowana większość (75% ankietowanych) badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie makowskiego to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 30% gotowe do 50% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 5% gotowe do 75% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 25% gotowe do 65% niegotowe.

Większość badanych (90% ankietowanych) przedstawicieli instytucji słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS), i tę ideę ocenia pozytywnie. Spośród przedstawicieli instytucji całość badanych przyznała, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

Zdecydowana większość (65% ankietowanych) przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW POWIATU MAKOWSKIEGO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców powiatu makowskiego wyniosła 41 736 osób. Przyrost naturalny w powiecie był ujemny i kształtował się na poziomie -233 osoby w 2023 roku. Saldo migracyjne było ujemne i wyniosło -168 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 51,75% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie makowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	41 736	88 998
Gęstość zaludnienia	39,2	281,6
Przyrost naturalny	-233	-229
Saldo migracji	-168	237
Kobiety na 100 mężczyzn	101	104
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	7 917, 18,97%	17 872, 19,54%
w tym K	3 894	9 177
w tym M	4 023	8 695
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	23 831, 57,1%	51 577, 57,71%
w tym K	10 683	24 155
w tym M	13 148	27 402
Liczba i % osób 65+	9 988, 23,93%	19 569, 22,74%
w tym K	6 409	12 762
w tym M	3 579	6 807

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Struktura ludności powiatu makowskiego nie wskazuje na pojawiający się w innych gminach i powiatach województwa mazowieckiego proces starzenia się społeczeństwa. Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadają 42 osoby w wieku poprodukcyjnym.

Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 76 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

- wartość 127 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 31,9%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 23,93%, w tym dla kobiet 15,36%, a dla mężczyzn 8,58%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie makowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu w zł.	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark) w zł.
Dochody powiatu per capita	7 950,03zł	7 233,32 zł
Dochody własne powiatu per capita	2 689,69 zł	3 160,40 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	99	112,7

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą powiecie makowskim w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody powiatu per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji powiatu, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody powiatu per capita są wyższe od średniej wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych jest niższa niż wskaźnik dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie makowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	145	283,5
NGO/ 1000 mieszk.	3,47	3,32
Frekwencja w wyborach samorządowych	55,9%	56,86%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	70,79%	74,71%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące powiatu makowskiego w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców powiatu w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźnika dotyczącego NGO jest on wyższy od średniej województwa, natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów samorządowych jest niższa od średniej wojewódzkiej, zaś wyższa w wyborach parlamentarnych.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W powiecie makowskim funkcjonuje 13 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu makowskiego

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża 3, 06-200 Maków Mazowiecki	Starostwo powiatowe	17	2 977 034 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Polna 1, 06-200 Maków Mazowiecki	Urząd gminy	21	7 878 575 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Czerwonka 38A, 06-232 Czerwonka	Urząd gminy	6	2 697 741 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Pułtуска 5, 06-425 Karniewo	Urząd gminy	6	3 724 689 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	Rynek 40, 06-212 Krasnosielc	Urząd gminy	5	4 988 204 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Ul. Ostrołęcka 7A, 06-231 Młynarze	Urząd gminy	3	1 477 232 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	Płoniawy-Bramura 83, 06-210 Płoniawy-Bramura	Urząd gminy	7	856 787 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Ośrodek Pomocy Społecznej	Plac Obrońców Różana 4, 06-230 Różan	Urząd gminy	14	3 038 643 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania w zł.	Sposób finansowania
Ośrodek Pomocy Społecznej	Rzewnie 19, 06-225 Rzewnie	Urząd gminy	7	1 756 814 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Ostrołęcka 27, 06-216 Sypniewo	Urząd gminy	6	877 745 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Stary Szeków 39, 06-220 Stary Szeków	Urząd gminy	9	2 232 121 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Dom Pomocy Społecznej w Makowie Mazowieckim	ul. Mazowiecka 2, 06-200 Maków Mazowiecki	Starostwo powiatowe	31	2 867 231 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Środowiskowy Dom Samopomocy	Ul. Duńskiego Czerwonego Krzyża 3A, 06-200 Maków Mazowiecki	Starostwo powiatowe	14	1 765 759 zł	Środki własne powiatu, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych JOPS powiatu makowskiego.

Zapewniają one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek. Z analizy powyższych danych wynikało, że na terenie powiatu makowskiego funkcjonowały: 1 PCPR, 10 OPS, 1 DPS, 1 ŚDS. Na terenie powiatu makowskiego funkcjonowały także inne placówki wsparcia takie jak: Dzienny dom senior+, kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+), uniwersytet trzeciego wieku, placówka wsparcia dziennego, placówka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu makowskiego

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Suma (powiat makowski)	70	145	4	0	0	0	0
Maków Mazowiecki	0	29	0	0	0	0	0
Czerwonka	9	7	1	0	0	0	0
Karniewo	6	17	1	0	0	0	0
Krasnosielc	12	18	1	0	0	0	0
Młynarze	5	8	0	0	0	0	0

	Koło gospodyń wiejskich	Organizacja pozarządowe	Spółdzielnia socjalna	Zakład Aktywności Zawodowej	Centrum Integracji Społecznej	Klub integracji Społecznej	Warsztat Terapii Zajęciowej
Płoniawy-Bramura	17	22	0	0	0	0	0
Różan	4	10	1	0	0	0	0
Rzewnie	6	11	0	0	0	0	0
Sypniewo	3	13	0	0	0	0	0
Szelków	8	10	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W powiecie makowskim funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 145, co stanowiło największą grupę w tej kategorii (w tym 66 Kół Gospodyń Wiejskich), angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie powiatu funkcjonowały także 4 spółdzielnie socjalne.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu makowskiego według rodzaju prowadzonej działalności

	LICZBA ZAREJESTROWANYCH NGO /SUMA NGO Z WSKAZANĄ DZIAŁALNOŚCIĄ	SPORT	KULTURA	EDUKACJA	ZDROWIE	POMOC SPOŁECZNA	BEZPIECZEŃSTWO	ROZWÓJ LOKALNY	EKOLOGIA	DEMOKRACJA	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	RYNEK PRACY	DZIAŁ MIĘDZYNARODOWA	NAUKA TECHNIKA	BRANŻOWE	RELIGIA
Suma (powiat makowski)	145/123	27	7	7	1	2	63	10	0	2	1	1	2	0	0	0
Maków Mazowiecki	29/24	8	2	3	1	2	1	3	0	1	1	1	1	0	0	0
Czerwonka	7/5	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Karniewo	17/14	1	3	1	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krasnosielc	18/18	4	1	0	0	0	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Młynarze	8/9	1	0	0	0	0	5	1	0	1	0	0	1	0	0	0
Płoniawy-Bramura	22/17	2	0	1	0	0	11	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Różan	10/8	2	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rzewnie	11/8	2	0	1	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Sypniewo	13/11	3	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szelków	10/9	3	0	1	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Źródło: Opracowanie własne IBC na podstawie danych

<https://spis.ngo.pl/makowski?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> [dostęp 1.12.2024].

W powiecie makowskim w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 145 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazały 123 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynikało, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie powiatu były te o charakterze bezpieczeństwa, sportowym, rozwoju lokalnego, kulturowym oraz edukacyjnym.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu makowskiego

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Biblioteka Publiczna - Centrum Kultury w Czerwonce	Czerwonka Włociańska 40, 06-232 Czerwonka Włociańska	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Czerwonce	Czerwonka 10a, 07-111 Wierzбно	Filia Przychodni Rejonowo - Specjalistycznej w Węgrowie	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Grupa Zdrowie w Czerwonce Włociańskiej	Czerwonka Włociańska 36A, 06-232 Czerwonka Włociańska	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury w Karniewie	ul. Pułtуска 3, 06-425 Karniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna z Filiami w Łukowie i Szwelicach	ul. Pułtуска 3, 06-425 Karniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SPZOZ) - Zespół Zakładów	ul. Szkolna 16, 06-425 Karniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Publiczna Biblioteka Samorządowa	ul. Rynek 30, 06-212 Krasnosielc	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury	ul. Rynek 40A, 06-212 Krasnosielc	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Placówki służby zdrowia ¹	Gmina Krasnosielc	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Miejski Dom Kultury	ul. Moniuszki 2, 06-200 Maków Mazowiecki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Centrum Dialogu Kulturowego "Dom Wesołka"	ul. Zielony Rynek 5, 06-200 Maków Mazowiecki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży
Miejska Biblioteka Publiczna w Makowie Mazowieckim	ul. Moniuszki 6, 06-200 Maków Mazowiecki	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Placówki służby zdrowia ²	Gmina Maków Mazowiecki	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia w gminie Krasnosielc znajdują się pod linkiem: <http://gminakrasnosielc.pl/blog/2015/01/05/wykaz-placowek-medycznych-posiadajacych-podpisana-umowe-z-nfz/> (Dostęp 18.12.2024 r.)

² Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia w gminie znajdują się pod linkiem: <https://www.makowmazowiecki.pl/327,placowki-medyczne-i-apteki> (Dostęp 18.12.2024 r.)

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Młynarzach	ul. Ostrołęcka 7A, 06-231 Młynarze	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Centrum Medyczne GAJDA-MED	Ostrołęcka 7A, 06-231 Młynarze	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie	ul. Mickiewicza 5, 06-230 Różan	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Różanie	ul. Gdańska 4/2, 06-230 Różan	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Placówki służby zdrowia ³	Gmina Różan	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminne Centrum Kultury w Rzewniu	Rzewnie 34, 06-225 Rzewnie	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Rzewniu	Rzewnie 19, 06-225 Rzewnie	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Placówki służby zdrowia ⁴	Gmina Rzewnie	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminna Biblioteka Publiczna w Sypniewie	ul. Ostrołęcka 39A, 06-216 Sypniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury	ul. Ostrołęcka 39, 06-216 Sypniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Placówki służby zdrowia ⁵	Gmina Sypniewo	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne
Gminne Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Starym Szelkowie	Stary Szelków 35A, 06-220 Stary Szelków	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zespół Zakładów	06-220 Stary Szelków 53, 06-220 Stary Szelków	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Gminny Ośrodek Kultury	Płoniawy-Bramura 59, 06-210 Płoniawy-Bramura	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Gminna Biblioteka Publiczna w Płoniawach-Bramurze z Filiami w Węgrzynowie i Chodkowie Wielkim	Płoniawy-Bramura 83A, 06-210 Płoniawy-Bramura	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo

³ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://lekarzebezkolejki.pl/placowki/rozan/rozan/mazowieckie> (Dostęp 18.12.2024 r.)

⁴ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://ratusz.pl/1411082/rzewnie/sluzba-zdrowia> (Dostęp 18.12.2024 r.)

⁵ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://ratusz.pl/1411092/sypniewo/sluzba-zdrowia> (Dostęp 18.12.2024 r.)

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone Usługi
Przychodnia Lekarska "Remedium" Andrzej Kempisty	Płoniawy-Bramura 82, 06-210 Płoniawy-Bramura	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędów gmin na terenie powiatu makowskiego.

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie powiatu makowskiego. Zestawienie obejmowało nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane były dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, edukacji i ochrony zdrowia. Z przedstawionych powyżej danych wynikało, że na terenie powiatu makowskiego funkcjonowały: 10 bibliotek, 10 placówek kultury, placówki służby zdrowia, centrum sportu.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawiała zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminach powiatu makowskiego w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla województwa. Dane obejmowały zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1 959	2 026
- świadczenia pieniężne	930	1 254
- świadczenia niepieniężne	1 178	1 162
Liczba rodzin	1 292	1 975
Liczba osób w rodzinach	3 317	3 996

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu makowskiego (MRIPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	53,76%	36,05%
- w wieku produkcyjnym	32,36%	44,71%
- w wieku poprodukcyjnym	13,88%	19,24%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	50,44%	49,49%

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	49,56%	50,51%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej w gminach powiatu makowskiego (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS-y w powiecie makowskim pokazała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystało 1 178 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie finansowej otrzymało 930 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku 0–17.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców powiatu
Ubóstwo	722	1 868	55,88%	56,32%
Sieroctwo	1	3	0,08%	0,09%
Bezdomność	29	29	2,24%	0,87%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	153	848	11,84%	25,57%
- w tym wielodzietność	135	760	10,45%	22,91%
Bezrobocie	505	1 631	39,09%	49,17%
Niepełnosprawność	411	714	31,81%	21,53%
Długotrwała lub ciężka choroba	429	804	33,2%	24,24%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	141	560	10,91%	16,88%
- w tym rodziny niepełne	71	219	5,5%	6,6%
- w tym rodziny wielodzietne	54	301	4,18%	9,07%
Przemoc domowa	10	45	0,77%	1,36%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	47	91	3,64%	2,74%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	17	24	1,32%	0,72%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	3	10	0,23%	0,3%
Sytuacja kryzysowa	1	2	0,08%	0,06%
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej⁶, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony

⁶ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród pięciu głównych powodów przyznawania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo, które dotknęło 722 rodzin
- bezrobocie, które dotknęło 505 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 429 rodzin
- niepełnosprawność, która wystąpiła u 411 rodzin

W 2023 roku z pomocy świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie makowskim skorzystała 1 osoba z 1 rodziny, obejmując łącznie 1 osobę.

Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie makowskim 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1	275
- świadczenia pieniężne	1	193
- świadczenia niepieniężne	0	101
Liczba rodzin	1	287
Liczba osób w rodzinach	1	504

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu makowskiego (MRiPS-03R).

Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 r w podziale na wiek i płeć.

Wyszczególnienie	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	0%	9,29%
- w wieku produkcyjnym	100%	84,2%
- w wieku poprodukcyjnym	0%	6,51%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	0%	44,8%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	100%	55,2%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu makowskiego (OZPS).

Struktura pomocy udzielanej przez PCPR w powiecie makowskim pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku z takiej pomocy skorzystała 1 osoba.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 297 osobom na łączną kwotę 1 854 517 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 258 osób na sumę 1 700 691 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 41 osobom na kwotę 153 826 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 179 osobom na łączną kwotę 409 661 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 179 zasiłków o wartości 319 779 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 36 zasiłków na łączną kwotę 46 412 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 13 zasiłków na sumę 17 861 zł
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 1 świadczenie na sumę 1 000 zł.

W 2023 roku gminy powiatu makowskiego udzieliły wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymały 3 osoby na łączną kwotę 12 200 zł. Ponadto sprawienie pogrzebu zrealizowano w formie 7 świadczeń na łączną kwotę 17 138 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 662 osobom na łączną kwotę 420 189 zł.

W 2023 roku gminy powiatu makowskiego udzieliły wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego 301 osobom na łączną kwotę 875 000 zł. Gminy w powiecie makowskim przeznaczyły w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 35 217 127 zł, w tym w budżecie OPS 29 528 551 zł. Powiat przekazał na potrzeby pomocy społecznej kwotę 8 003 542 zł, z czego budżet PCPR wyniósł 2 977 034 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gminy powiatu makowskiego dysponowały 331 mieszkaniami komunalnymi, w tym 122 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 25 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 5 osób.

Na terenie powiatu funkcjonował dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych, prowadzony przez powiat. Zapewniał on 42 miejsca, z których korzystało 55 osób. W sumie zatrudniał on 31 osób. Łączny koszt funkcjonowania tej placówki wyniósł 2 867 231 zł. W 2023 roku gminy przeznaczyły na pobyt w domu pomocy społecznej dla 37 osób kwotę 1 588 279 zł.

Na terenie powiatu funkcjonował środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzony przez powiat, który zapewniał 50 miejsc, z których korzystało 58 osób. W sumie zatrudniano w nim 14 osób. Prowadzenie tych placówek kosztowało 1 765 759 zł.

3. Praca socjalna

W 2023 roku PCPR powiatu makowskiego przeprowadziło 1 wywiad środowiskowy, który objął 1 rodzinę, liczącą łącznie 1 osobę.

W 2023 roku ośrodki pomocy społecznej z powiatu makowskiego przeprowadziły 2 039 wywiadów środowiskowych, które objęły 1 267 rodzin, liczących łącznie 3 188 osób. Praca socjalna została skierowana do 904 rodzin, w których znajdowało się łącznie 2 107 osób. W tym samym roku zawarto 13 kontraktów socjalnych.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie powiatu liczba osób starszych wynosiła 9 988, co stanowiło 23,93% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 265 rodzin spośród osób starszych, z czego 189 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 411 członków tych rodzin, co stanowiło 0,98% ogółu mieszkańców powiatu.

W gminach powiatu makowskiego usługi opiekuńcze świadczone dla 106 osób na łączną kwotę 545 240 zł.

Na terenie powiatu makowskiego funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to:

- dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych (z 42 miejscami) prowadzony przez powiat
- uniwersytet trzeciego wieku
- Dzienny dom senior+
- kluby seniora (w tym 2 Kluby senior+).

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w powiecie makowskim zamieszkiwało 5 638 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 411 rodzin zamieszkujących gminy powiatu makowskiego, w których żyło łącznie 714 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 13 osób w kwocie 17 861 zł.

Z poziomu PCPR udzielono w 2023 r. następujących usług/dofinansowania:

- pomocy w celu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 31 osobom na łączną kwotę 131 729 zł
- turnusów rehabilitacyjnych, w których wzięły udział 82 osoby kwotą 114 793 zł
- zaopatrzenia dla 187 osób w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny na łączną kwotę 395 156 zł
- w ramach programu „Aktywny samorząd” 42 świadczeń na łączną kwotę 180 649 zł dla 334 osób z niepełnosprawnościami.

W powiecie makowskim w 2023 roku:

- na zespoły orzekania o niepełnosprawności wydano 237 118 zł.
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 29 496 zł.

W ramach projektów gminy powiatu mińskiego oferują także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W 2023 roku bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 29 rodzinom, obejmującym 29 osób, co stanowiło 0,07% populacji. Świadczenie schronienia udzielono 26 osobom na łączną kwotę 179 917 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w powiecie makowskim wskazała, że w 2023 roku 429 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu skorzystało 47 rodzin, w których funkcjonowało 91 osób. W gminach powiatu makowskiego narkomania nie była przyczyną udzielania pomocy społecznej.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gminy przeznaczyły 1 237 788 zł, a w przypadku narkomanii 38 258 zł. W 2023 roku przyznano 36 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 46 412 zł.

W obszarze wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego powiat makowski prowadził środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (z 50 miejscami) z których skorzystało 58 osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone dla 37 osób, którym przyznano świadczenia na łączną kwotę 387 624 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku, w powiecie makowskim, zamieszkiwało 7 917 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,98% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej w gminach i powiecie rodziny z dziećmi stanowiły 40,12% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach żyło łącznie 2 590 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 144 i stanowiły 23,8% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 196 i stanowiły 32,4% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 171 i stanowiły 28,26% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 56 i stanowiły 9,26% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 21 i stanowiły 3,47% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 12 i stanowiły 1,98% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi było 5 i stanowiły 0,83% wszystkich rodzin.

W 2023 roku pomocą społeczną objęto 139 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 419 osób.

W 2023 roku w gminach powiatu makowskiego świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 966 dzieci, co stanowiło koszt 533 907 zł. Świadczenie w formie posiłku przyznano 1 025 osobom, co dotyczyło 572 rodzin, w których było 2 268 osób – na co przeznaczono 739 317 zł.

W ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej pracą 10 asystentów rodziny objęto 81 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 355 857 zł.

W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 17 959 901 zł. W gminach powiatu makowskiego w 2023 roku na świadczenie wychowawcze wydano 19 500 zł. Na wspieranie rodzin w powiecie makowskim przeznaczono 476 141 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 4 rodzinom.

Powiat prowadził także 1 placówkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, z której skorzystały 32 osoby.

Na terenie powiatu makowskiego funkcjonowała placówka wsparcia dla rodzin z dzieckiem w postaci świetlicy środowiskowej.

9. Uchodźcy

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie makowskim przyznało świadczenie 1 cudzoziemcowi ze statusem uchodźcy na łączną kwotę 5 200 zł.

Tabela 13 przedstawia szczegółowe dane dotyczące pomocy udzielanej cudzoziemcom w powiecie makowskim w 2023 roku, z podziałem na różne grupy beneficjentów, w zależności od ich statusu prawnego. Zestawienie uwzględnia zarówno świadczenia pieniężne na utrzymanie i naukę języka polskiego, jak i inne formy wsparcia, takie jak praca socjalna, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Dane te pozwalają ocenić skalę pomocy i grupy objęte wsparciem w kontekście różnorodnych potrzeb cudzoziemców.

Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie makowskim w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Pomoc dla cudzoziemców ze statusem uchodźcy - ogółem	1	5 200
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	1	5 200
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą - ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, Pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) – ogółem	0	0

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin*, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach*	0	X
Pomoc dla cudzoziemców przybywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) – ogółem	0	0
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	0	0
Świadczenia pieniężne na pokrycie wydatków związanych z Nauką języka polskiego	0	0
Praca socjalna, niezbędne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, pomoc w załatwianiu spraw w instytucjach i urzędach	0	X

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych PCPR powiatu makowskiego.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW POWIATU MAKOWSKIEGO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców powiatu makowskiego wyniosła 900 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

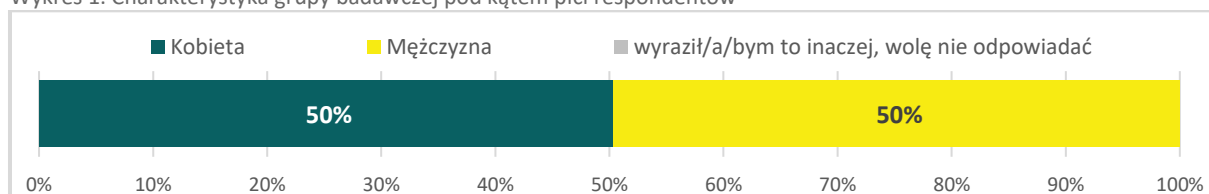
W badaniu mieszkańców gmin powiatu wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

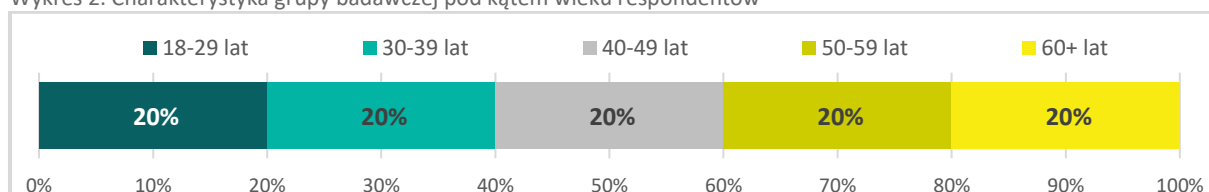
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów (każda grupa stanowiła 50% badanych).

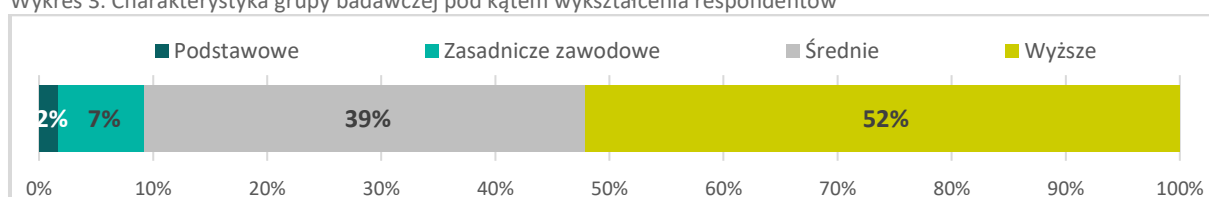
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

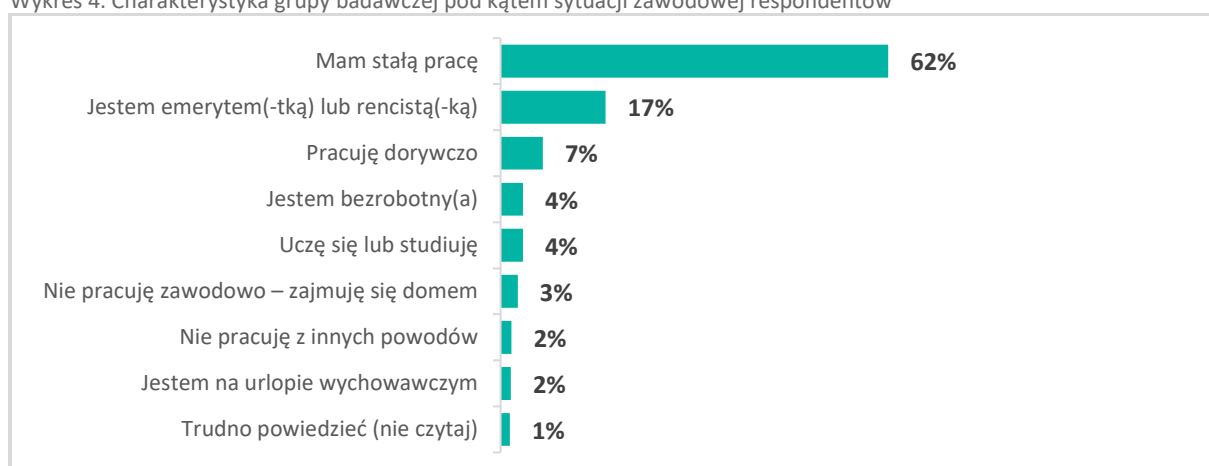
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (52% badanych) i średnim (39% badanych).

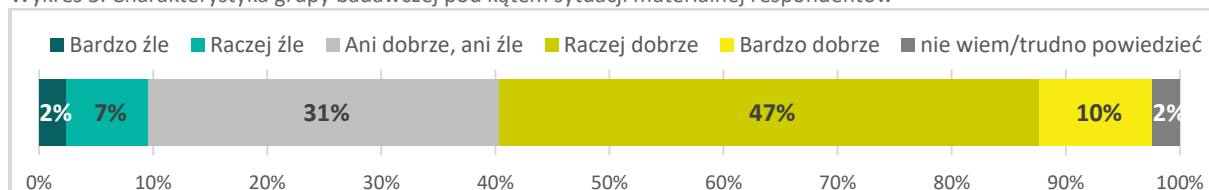
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (62% badanych).

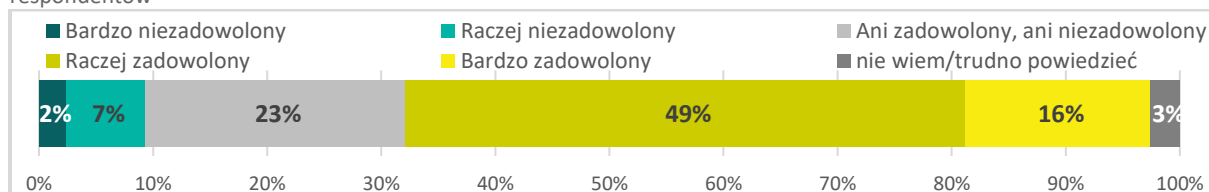
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (47% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (31% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

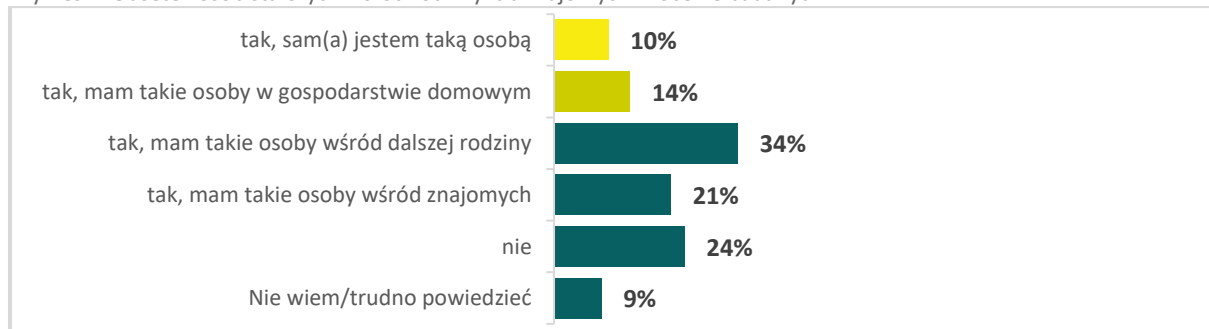
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (49% badanych) oraz ani zadowoleni, ani niezadowoleni (23% badanych) z zamieszkiwania na terenie gmin powiatu makowskiego.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

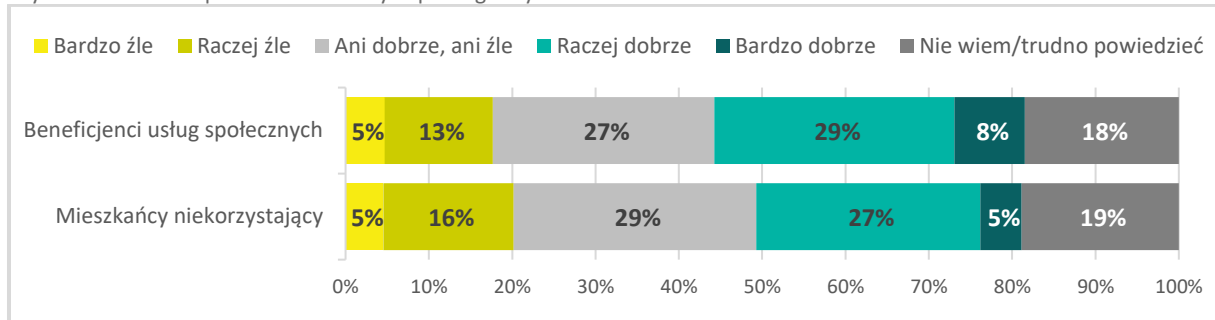
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 10% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 14% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 34% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 21% wśród znajomych.

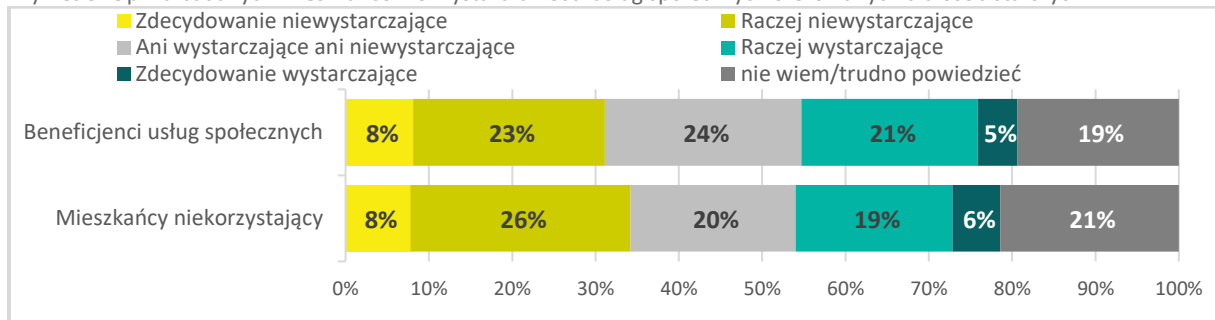
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego dobrze wspierają osoby starsze (37% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

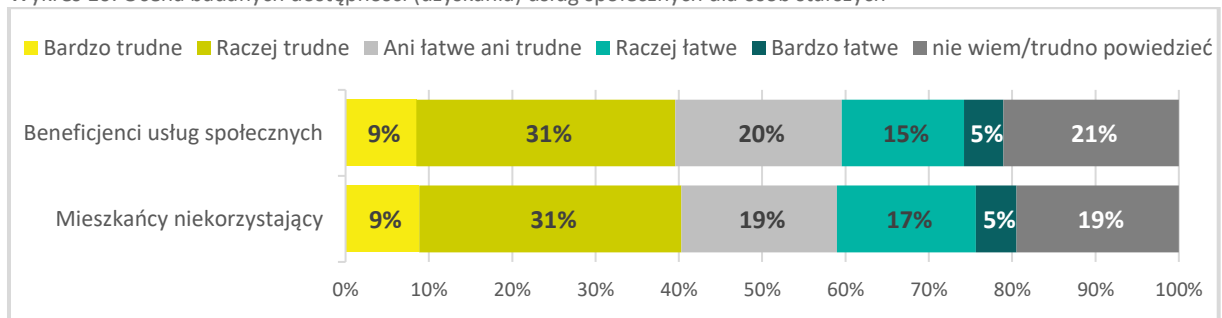
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem ankietowanych usług oferowane przez gminy powiatu makowskiego osobom starszym są niewystarczające (beneficjenci usług społecznych 31%, mieszkańcy niekorzystający 34%).

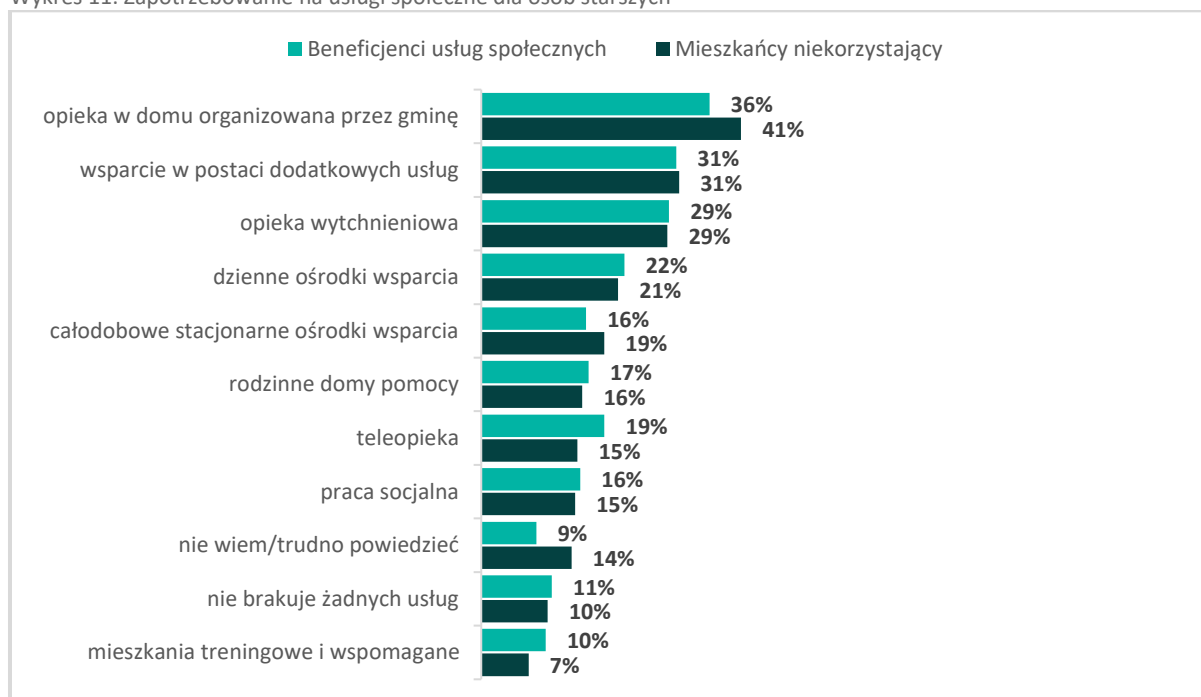
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne (40% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

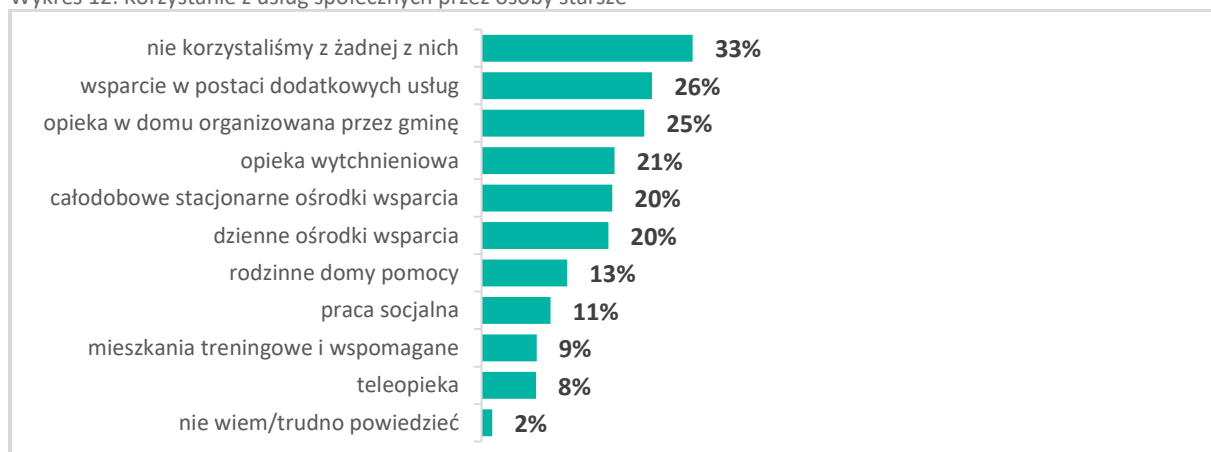

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców powiatu najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

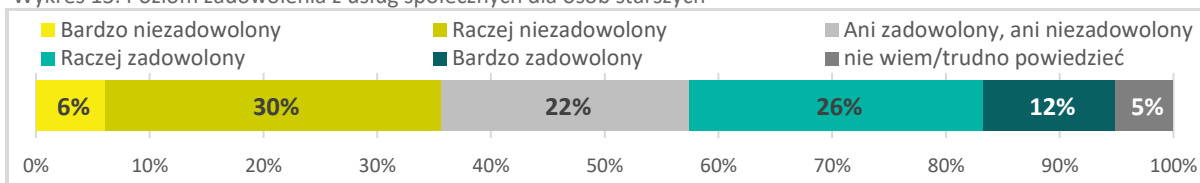
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminach powiatu makowskiego z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

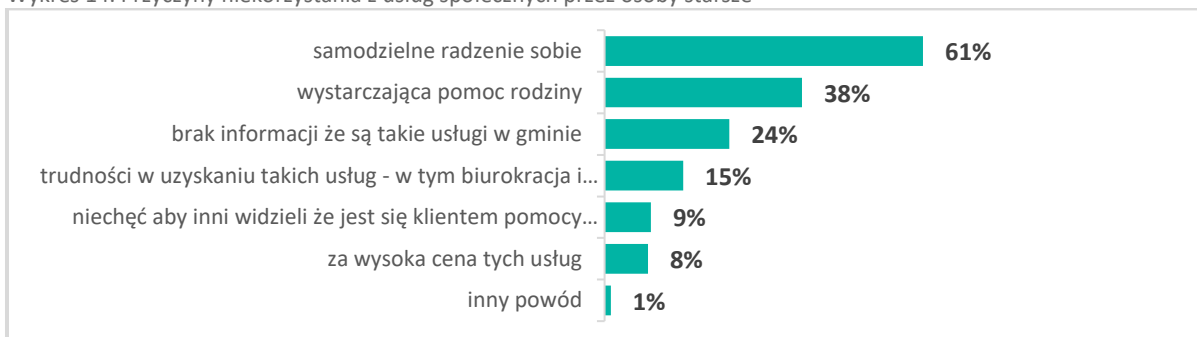
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gmin powiatu makowskiego korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (38% zadowolonych do 36% niezadowolonych).

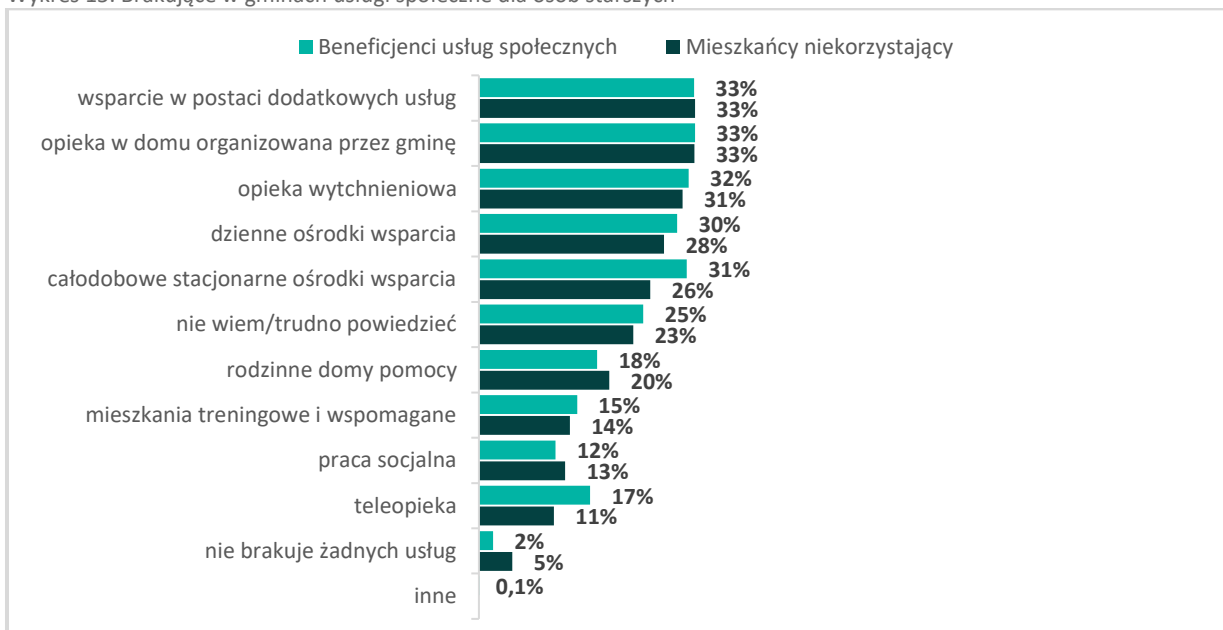
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (61% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (38% ankietowanych) oraz że brak jest informacji o takich usługach w gminie (24% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

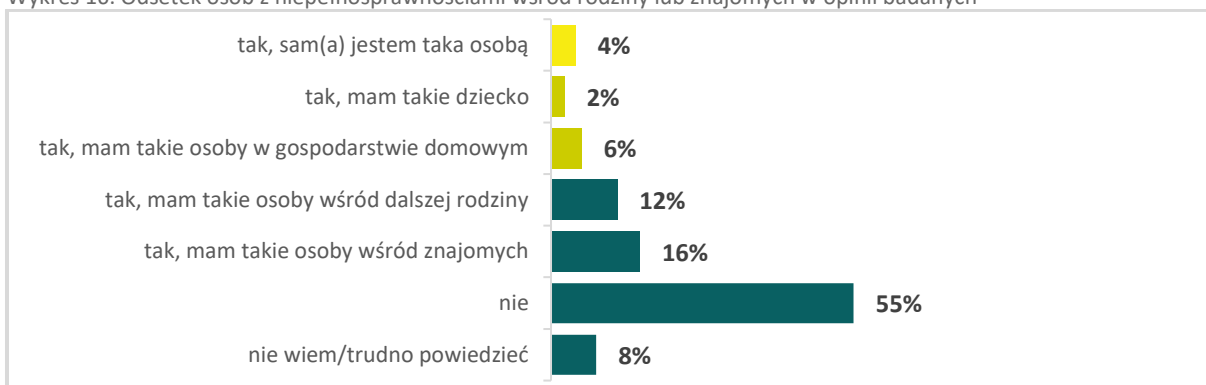
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

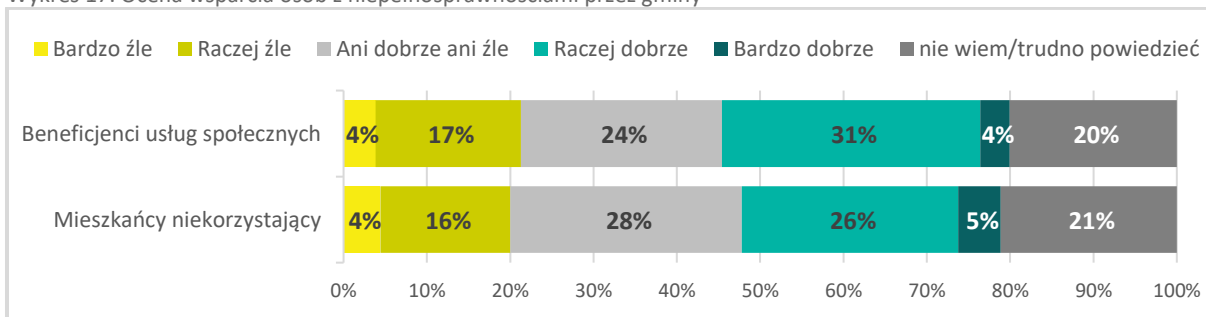
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 4% spośród nich stanowiły os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 2% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 6% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 16% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

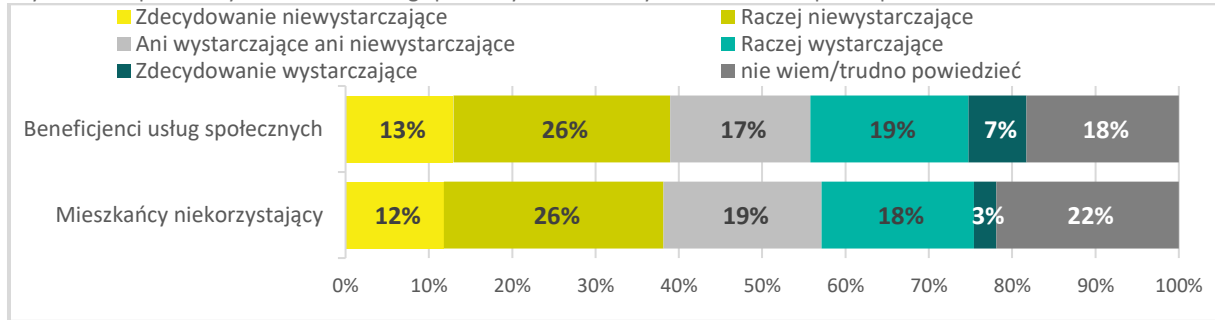
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego dobrze wspierają osoby z niepełnosprawnościami (35% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

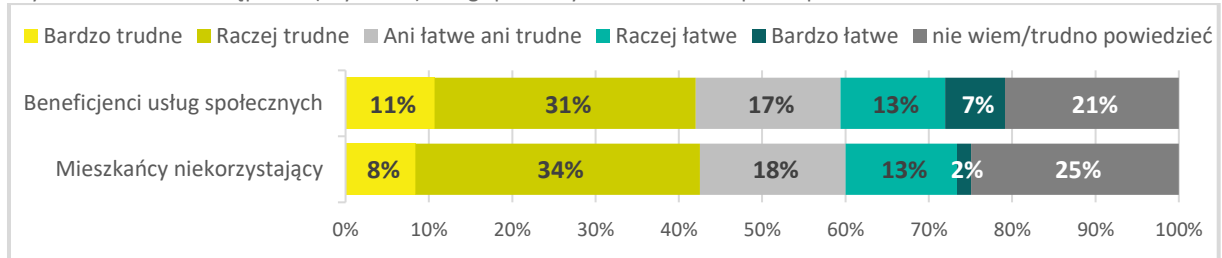
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminy powiatu makowskiego dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

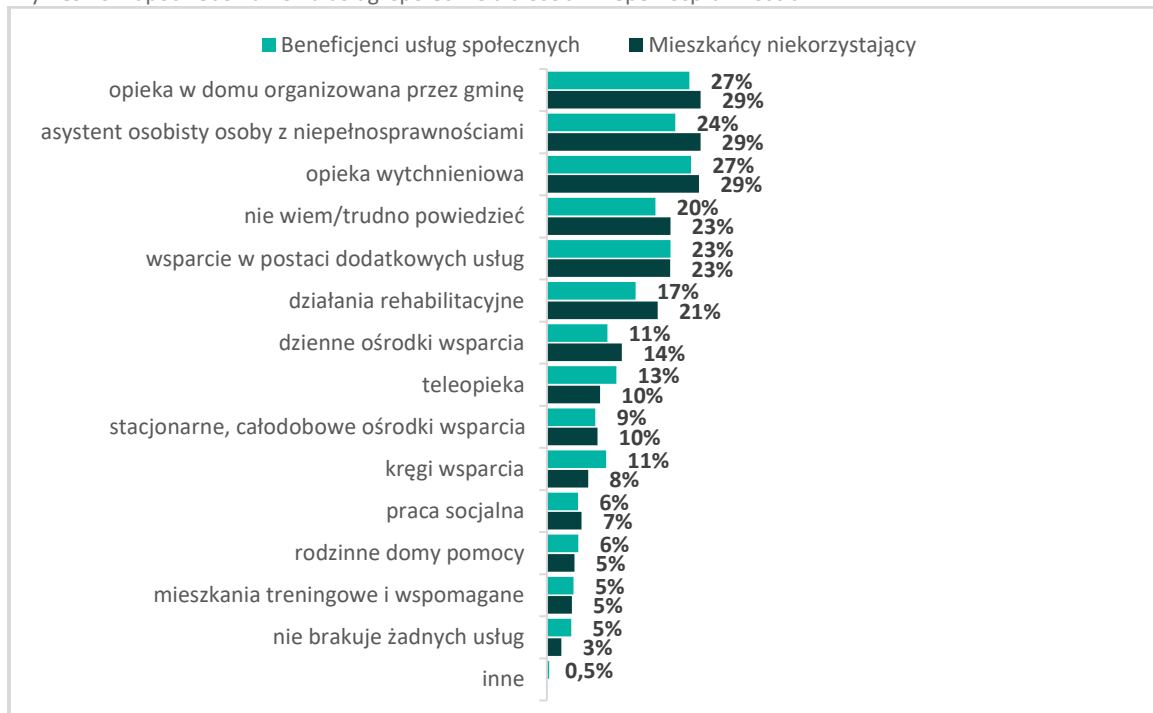
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

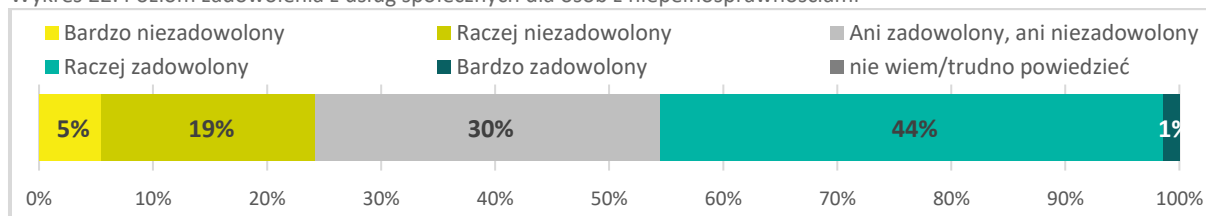

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych
- rodzinnych domów pomocy.

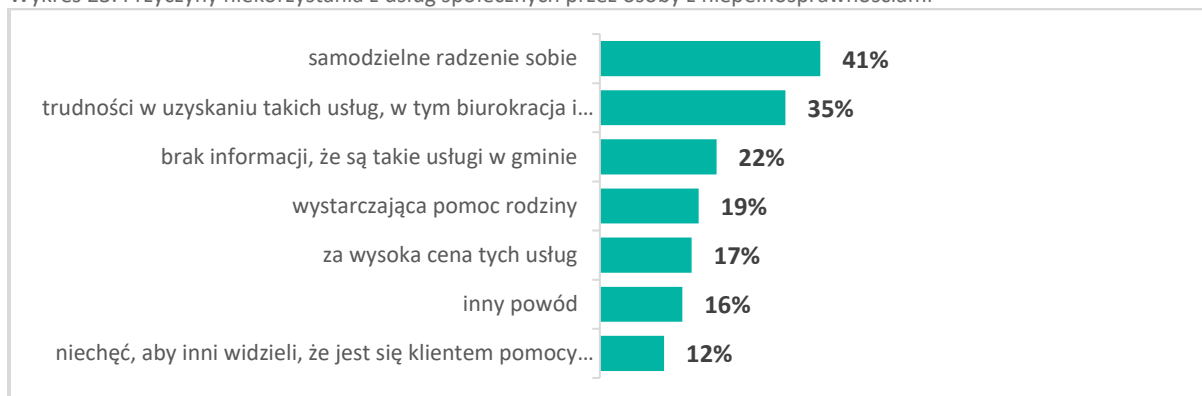
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gmin powiatu makowskiego, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich zadowoleni (45% zadowolonych do 24% niezadowolonych).

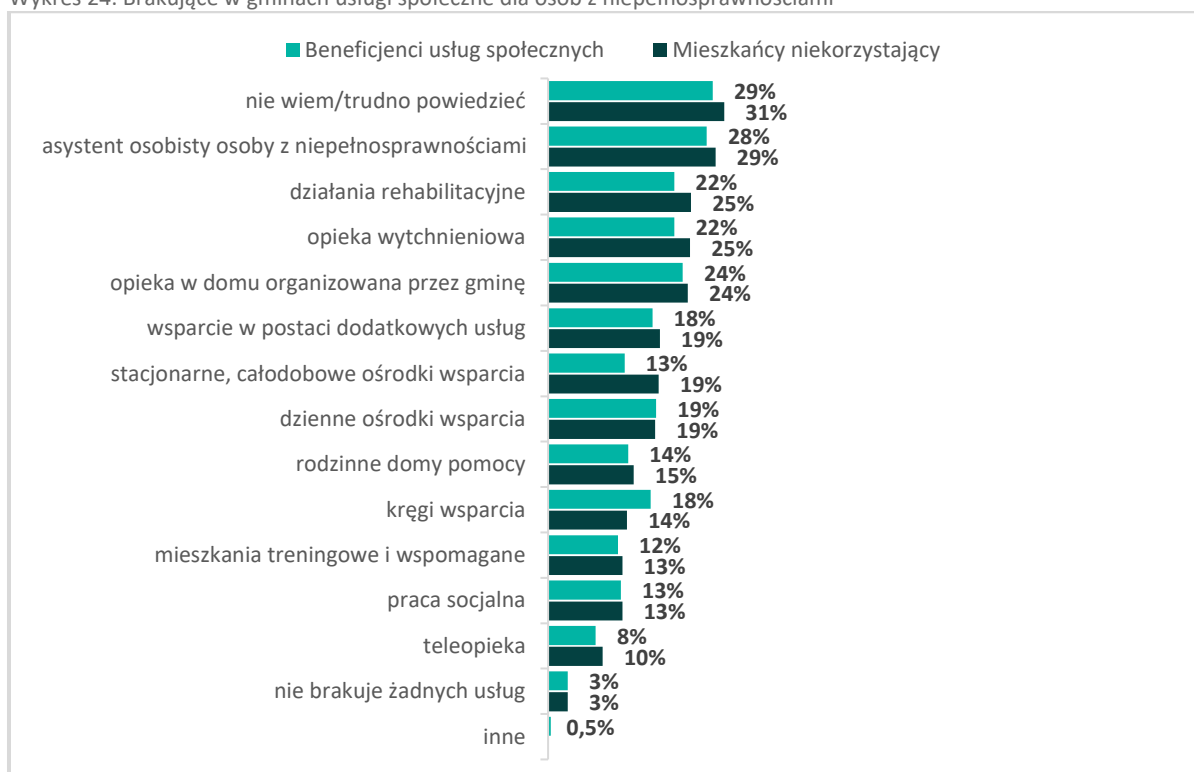
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (41% badanych), trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (35% badanych) oraz brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie (22% badanych).

Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

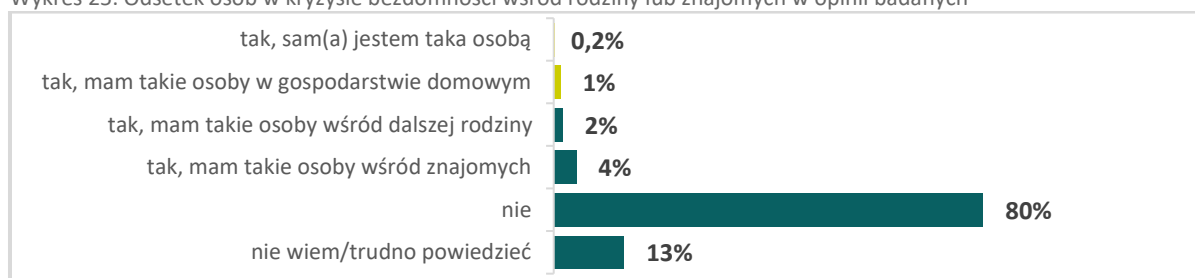
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)

- działania rehabilitacyjne.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

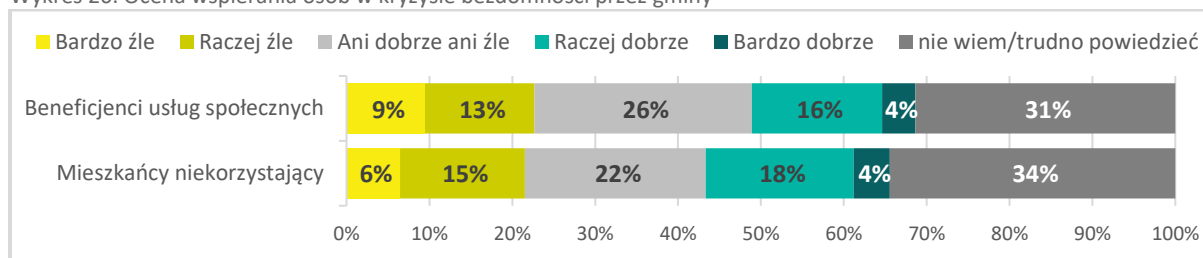
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gmin powiatu makowskiego niespełna 0,2% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 1% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 2% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 4% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

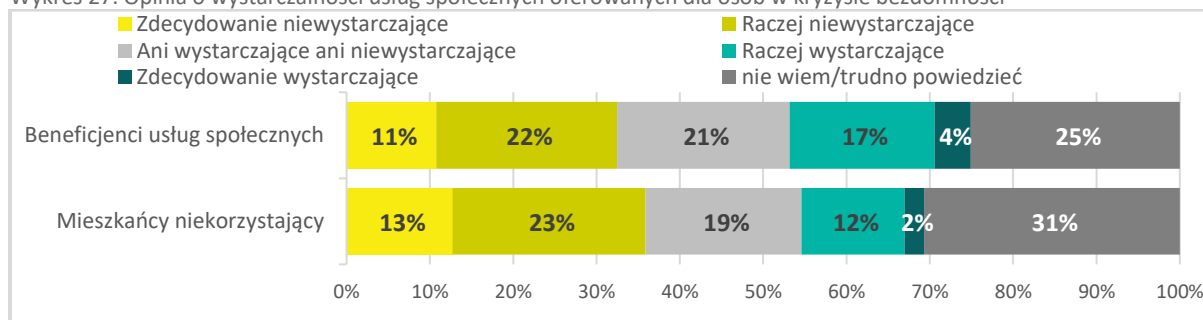
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu makowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają ww. wsparcie negatywnie (22% badanych) niż ocenia pozytywnie (20% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (22% badanych ocenia to wsparcie dobrze, 21% badanych ocenia to wsparcie źle).

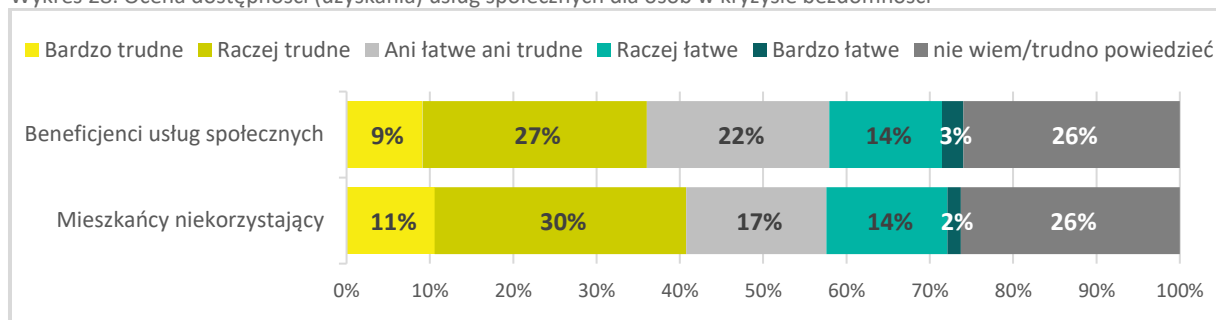
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminy powiatu makowskiego są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

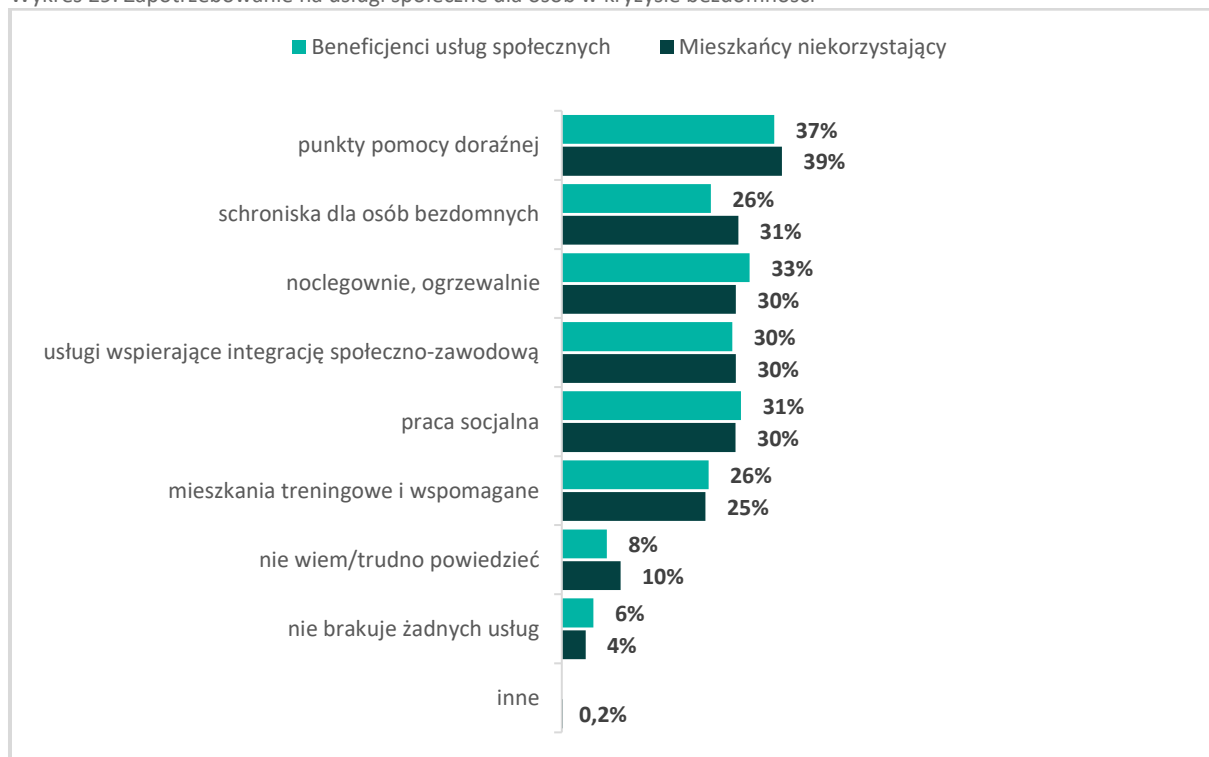
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne 36% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- praca socjalna
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

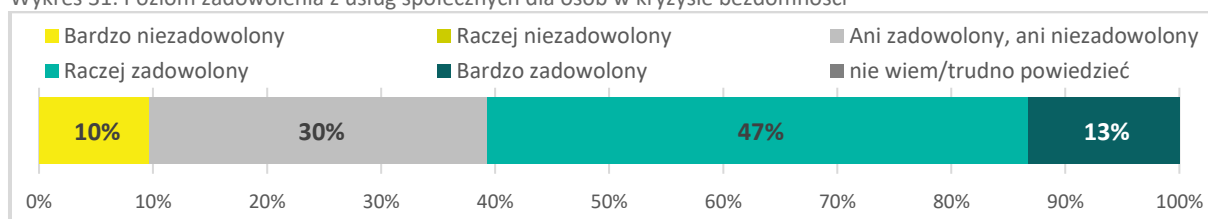

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gmin powiatu makowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- noclegowni, ogrzewalni
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

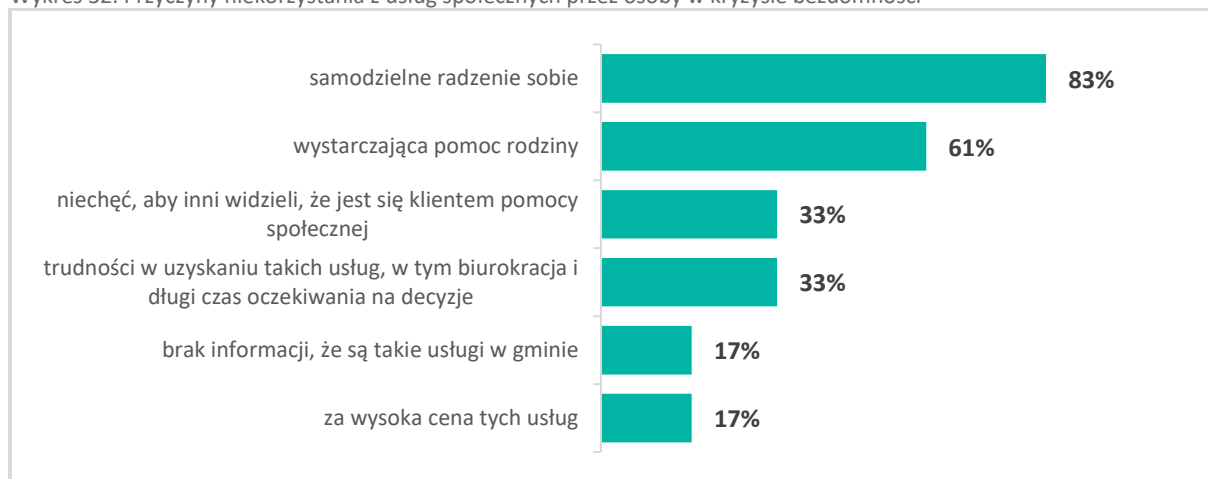
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich zadowolone.

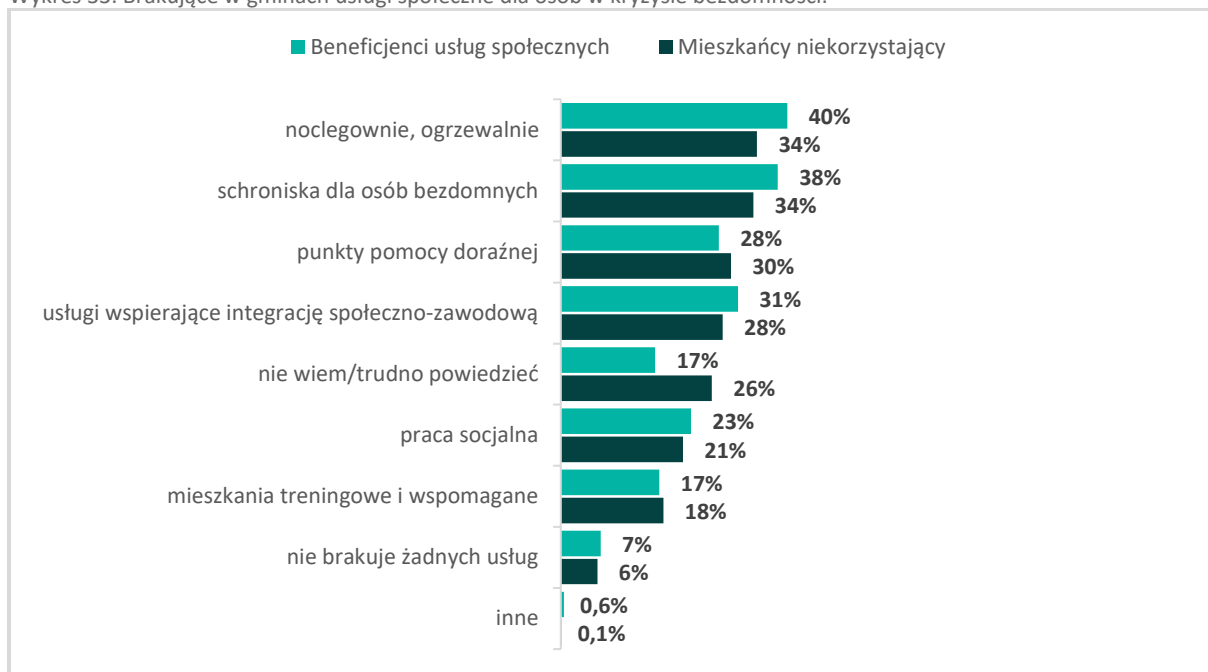
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, że radzą sobie samodzielnie z problemami (83% badanych), a także że wystarcza im pomoc ze strony rodziny (61% badanych).

Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

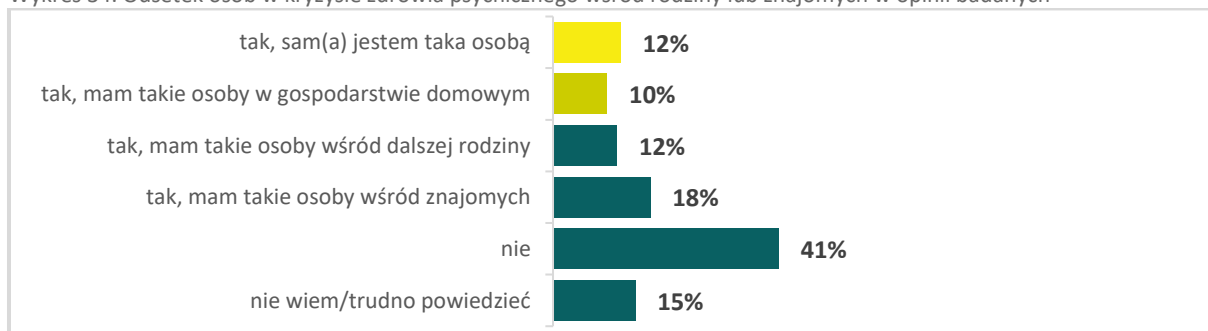
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

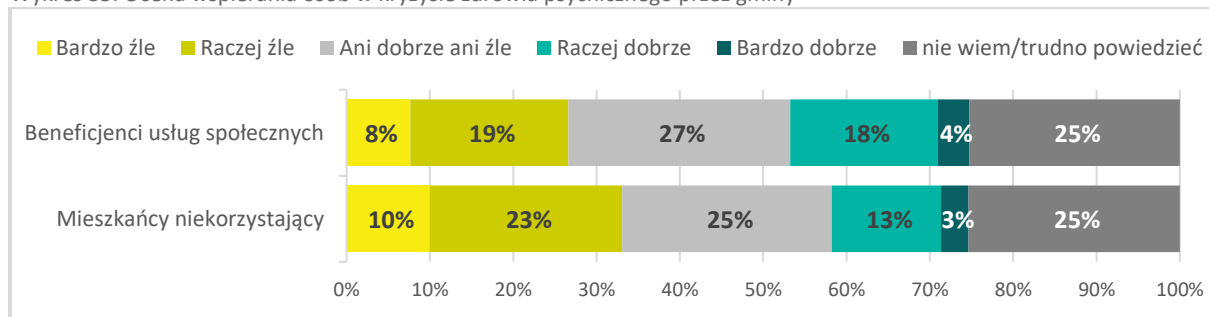
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 12% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 10% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 12% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 18% wśród znajomych.

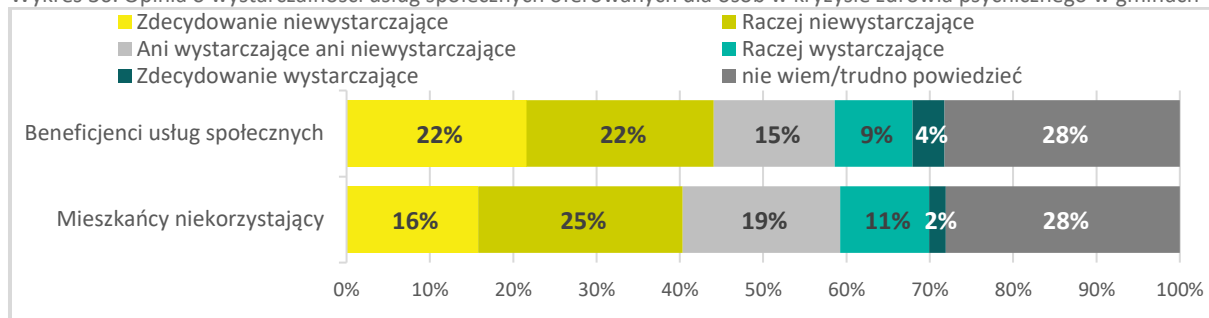
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego źle wspierają osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (27% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

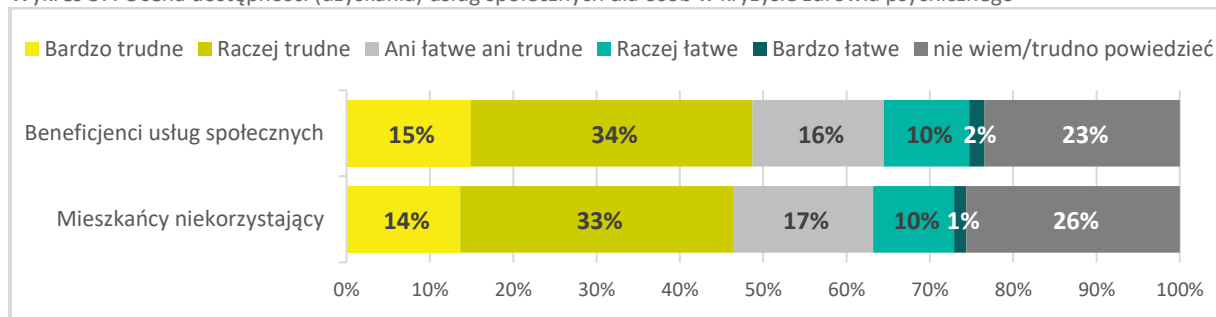
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy powiatu makowskiego są niewystarczające (44% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

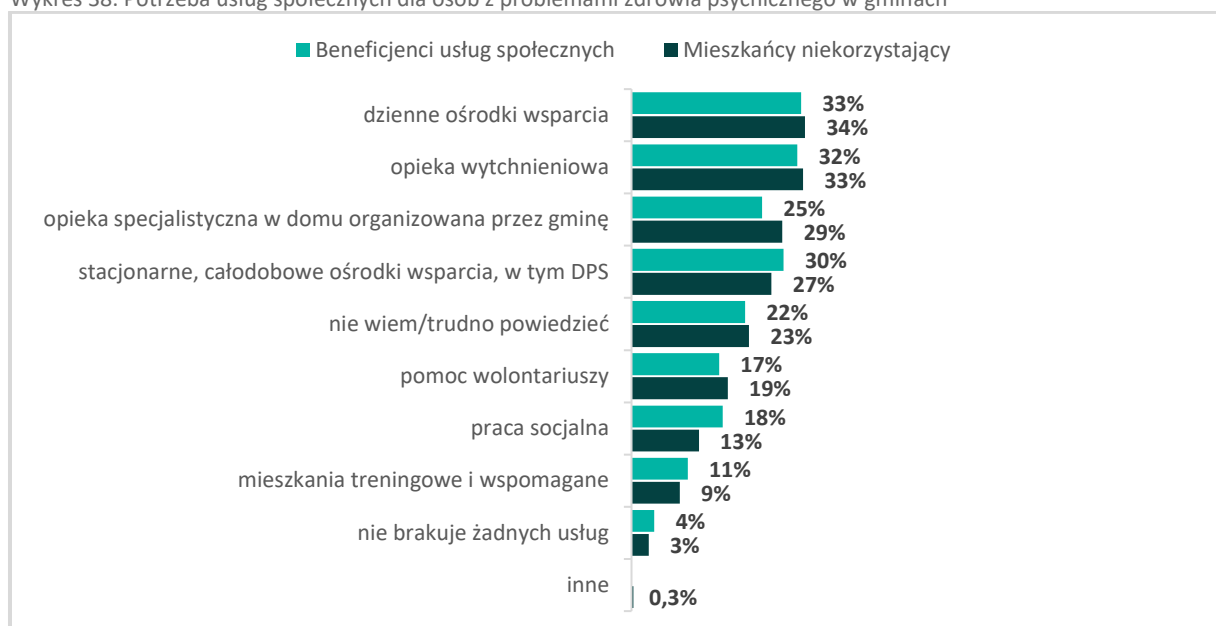
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gmin powiatu makowskiego jest trudne (49% beneficjenci usług społecznych, 47% niekorzystający z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach

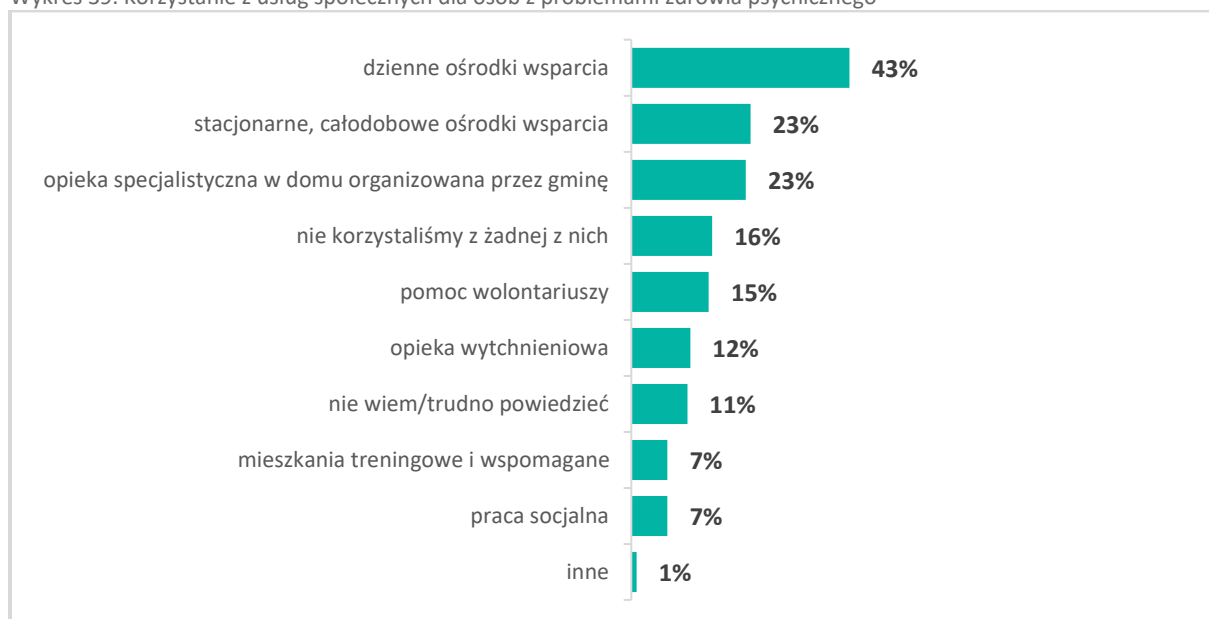

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- **dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)**
- **stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.**

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

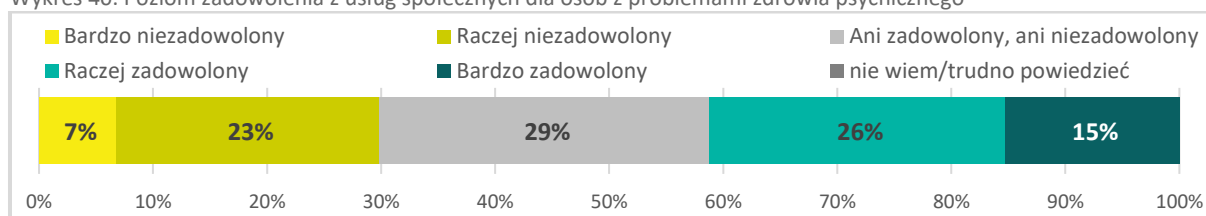

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gmin powiatu makowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

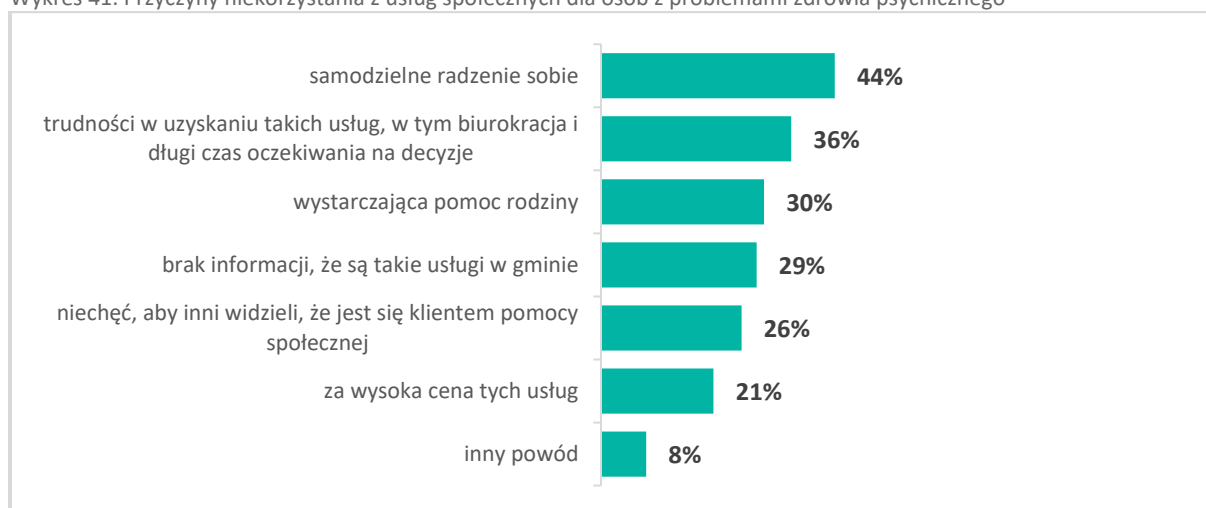
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu makowskiego korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (41% zadowolonych do 30% niezadowolonych).

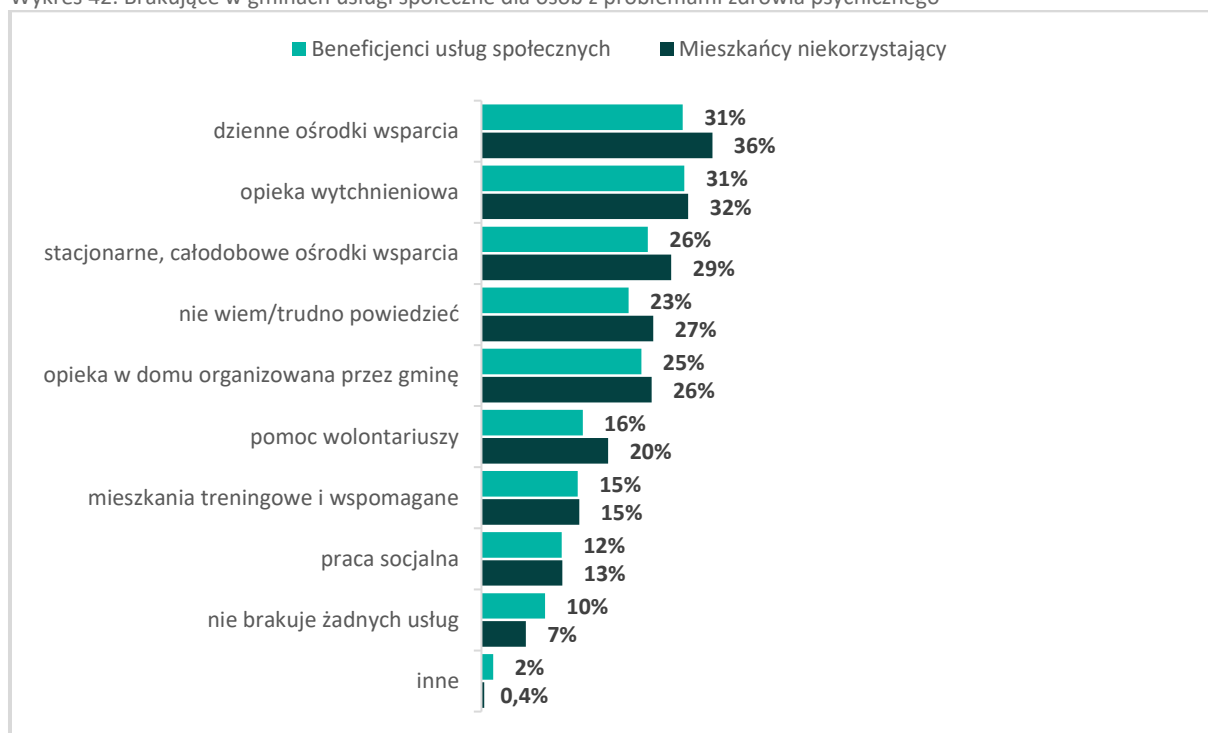
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (44% badanych), trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (36% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (30% ankietowanych).

Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

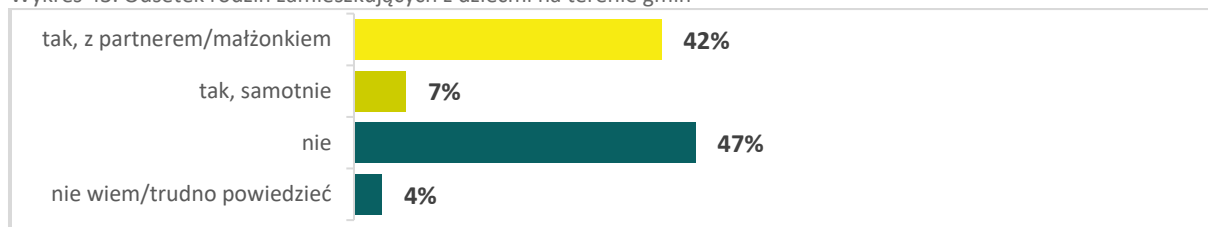
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

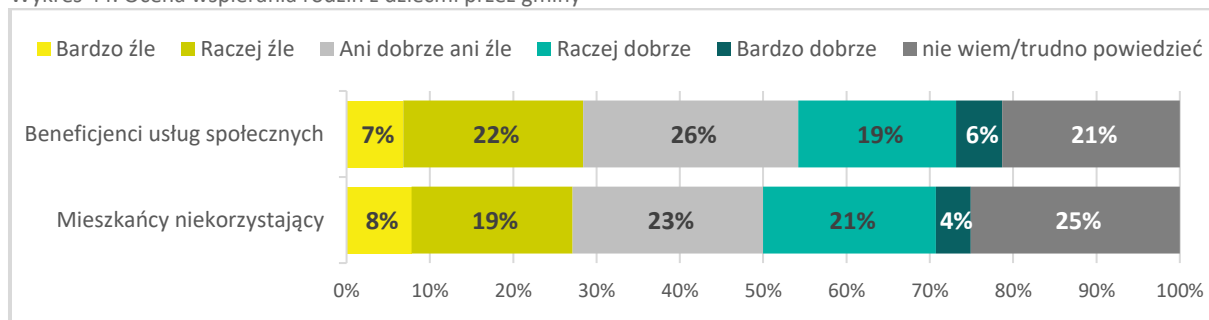
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gmin

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców powiatu 42% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 7% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 47% nie posiada dzieci.

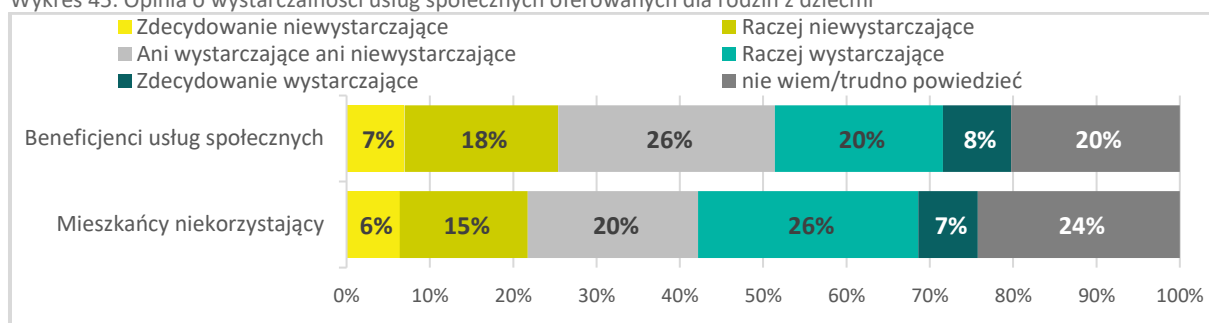
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gminy powiatu makowskiego źle wspierają rodziny z dziećmi (29% beneficjenci usług społecznych, 27% niekorzystający z nich).

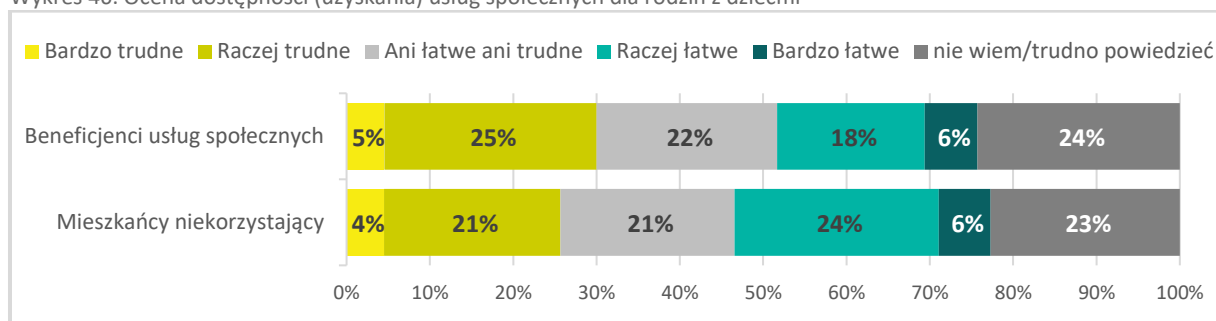
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminy powiatu makowskiego są wystarczające (28% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

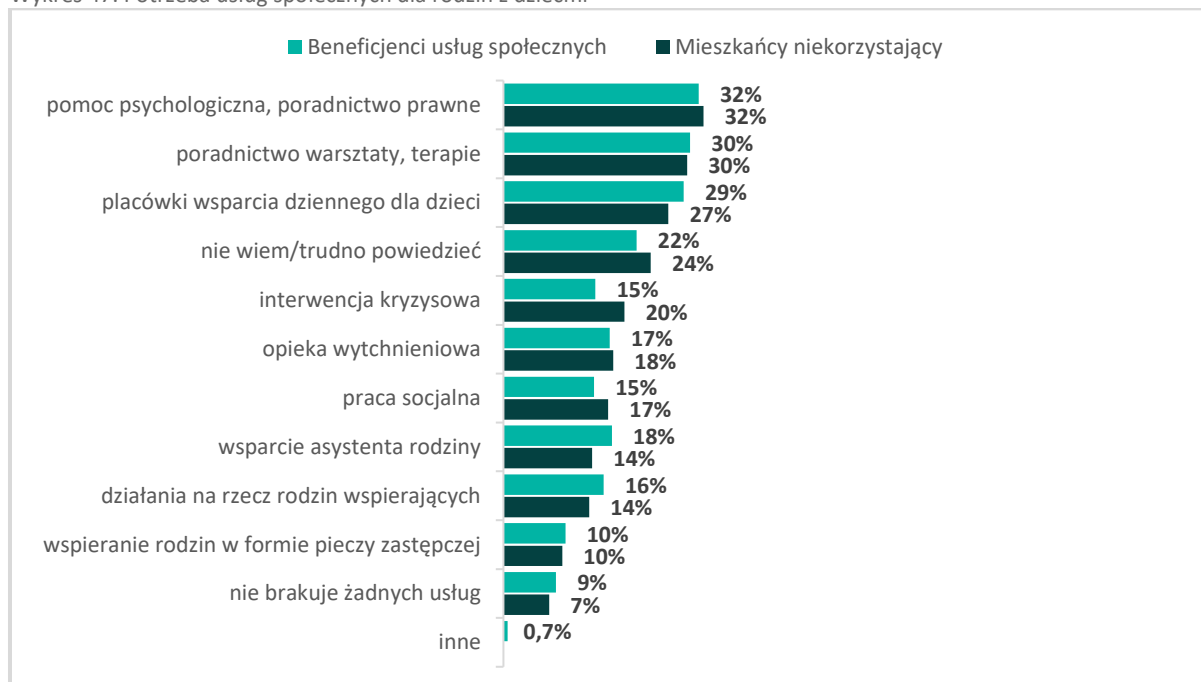
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gmin powiatu makowskiego jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (30% ankietowanych) niż jest łatwe (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (30% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 25% badanych uznało, że jest trudne).

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

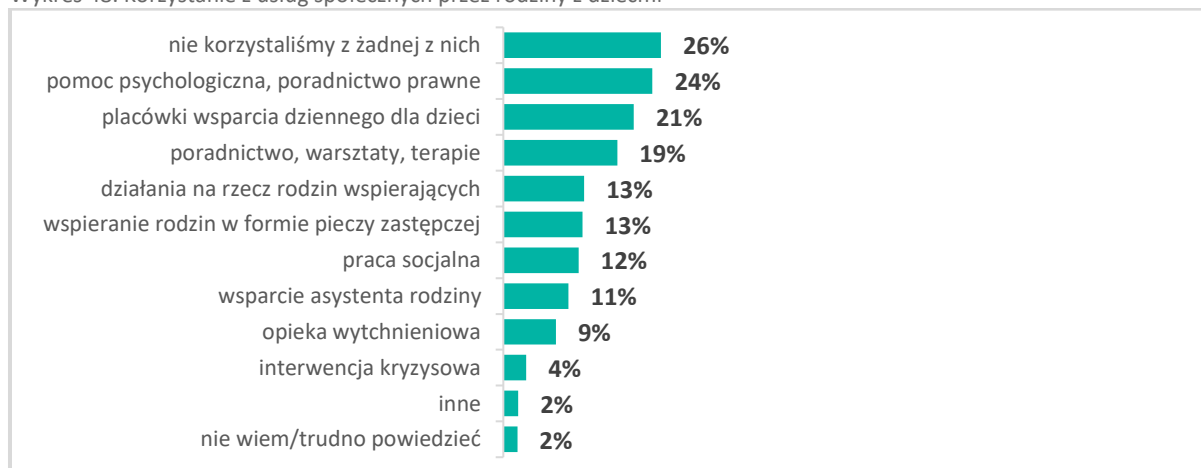

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

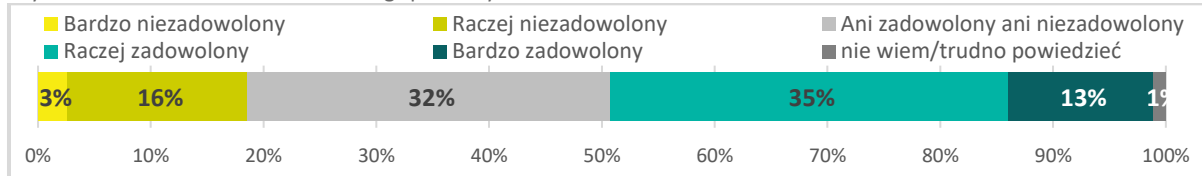

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gmin powiatu makowskiego w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii.

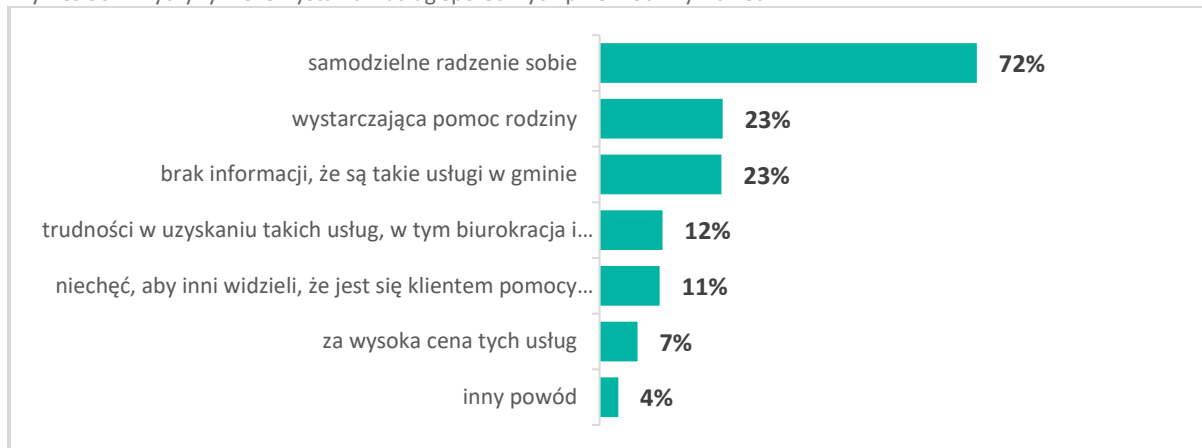
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gmin powiatu makowskiego korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (48% zadowolonych do 19% niezadowolonych).

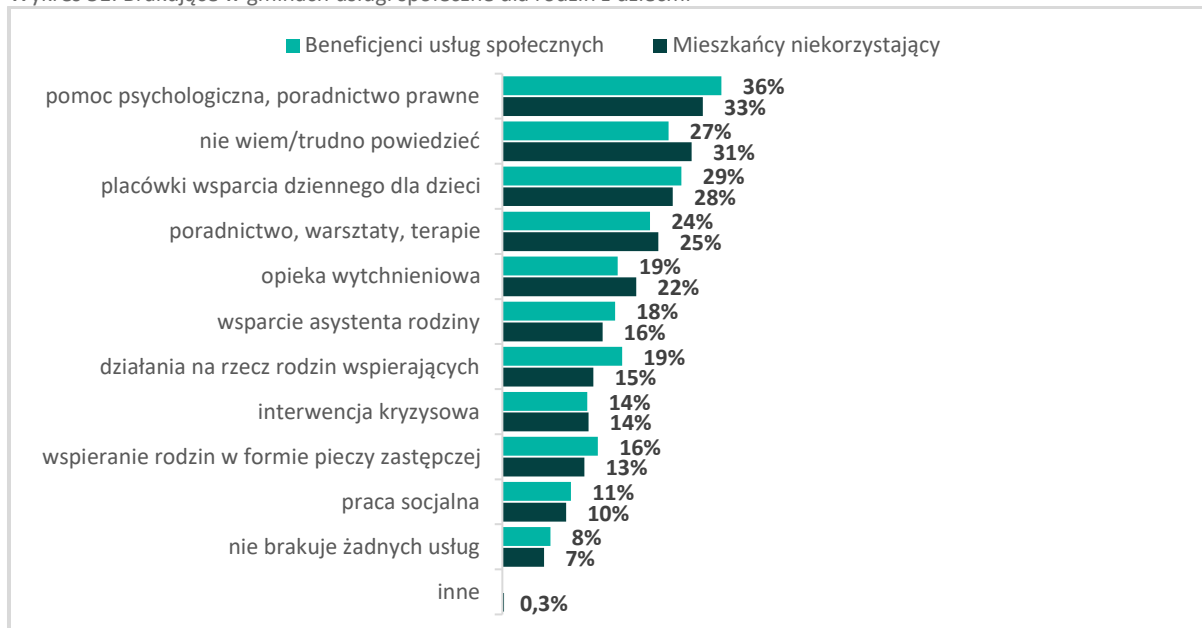
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (72% ankietowanych), a także wystarczającą pomoc rodziny oraz brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (po 23% badanych).

Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

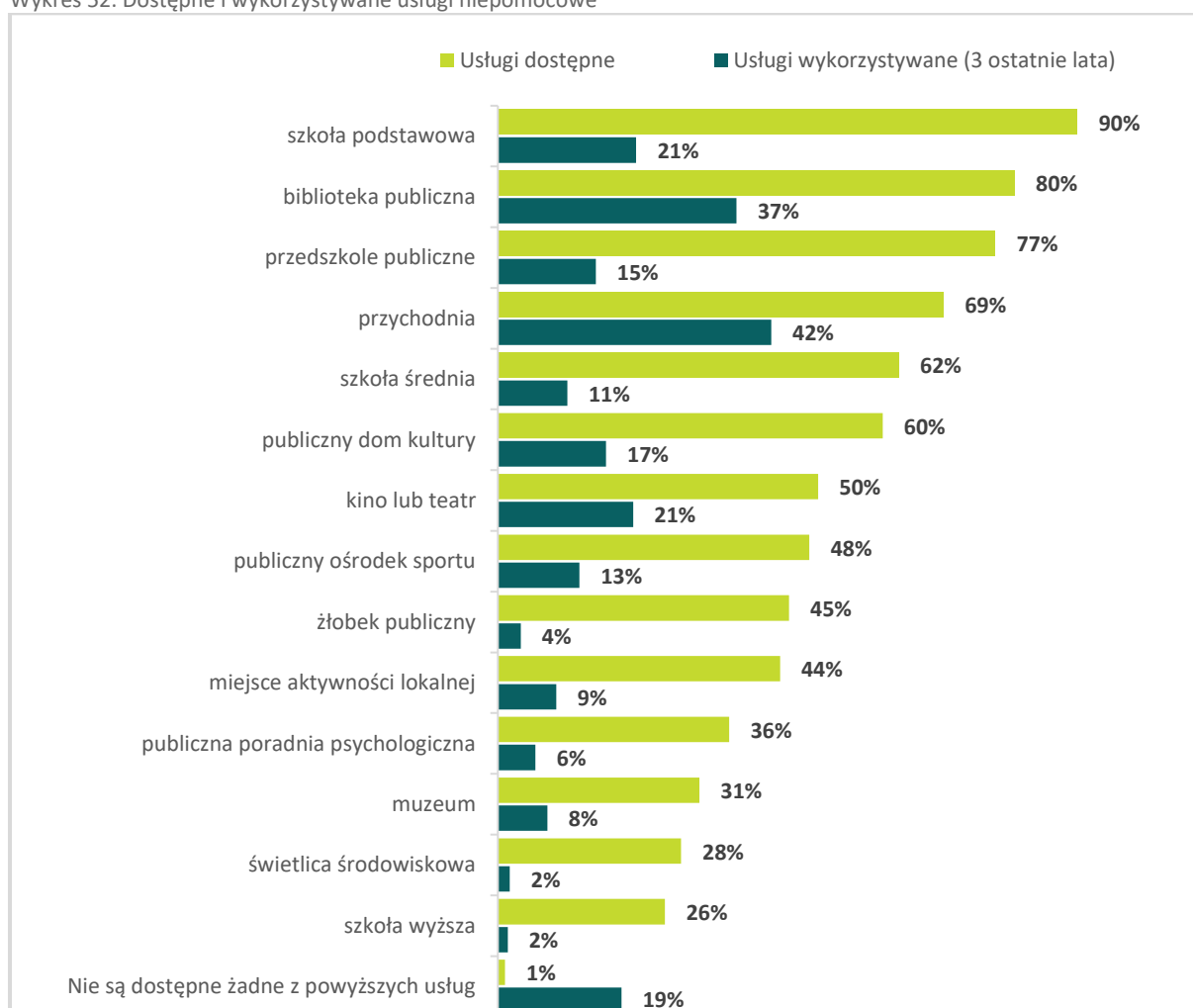
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gmin powiatu makowskiego najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w powiecie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gmin powiatu makowskiego na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (90% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (80% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (77% ankietowanych)

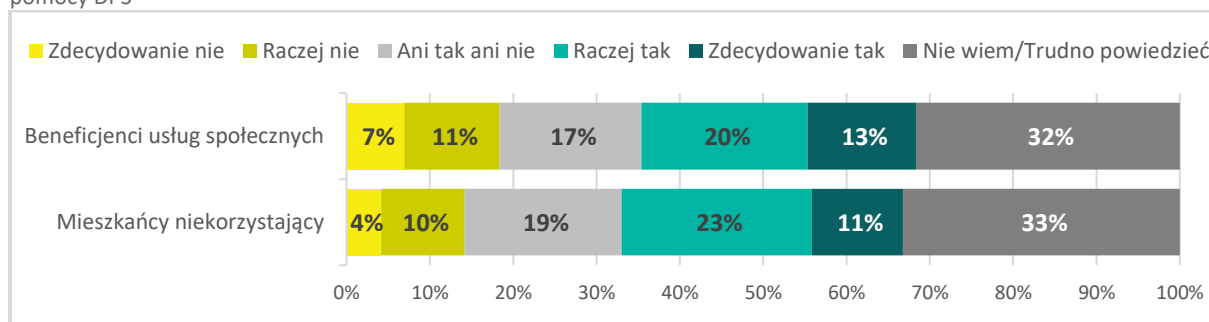
- przychodnia (69% ankietowanych)
- szkoła średnia (62% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (60% ankietowanych)
- kino lub teatr (50% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (48% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (42% badanych) oraz biblioteka (37% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gmin powiatu makowskiego o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

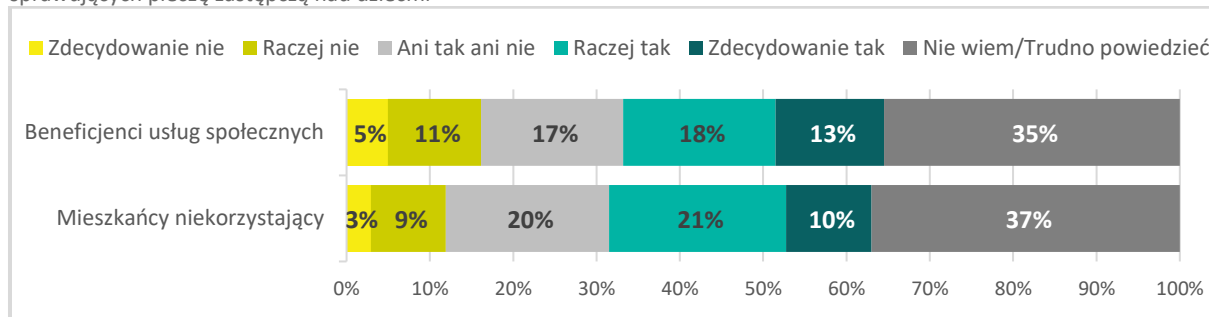
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu makowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (33% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

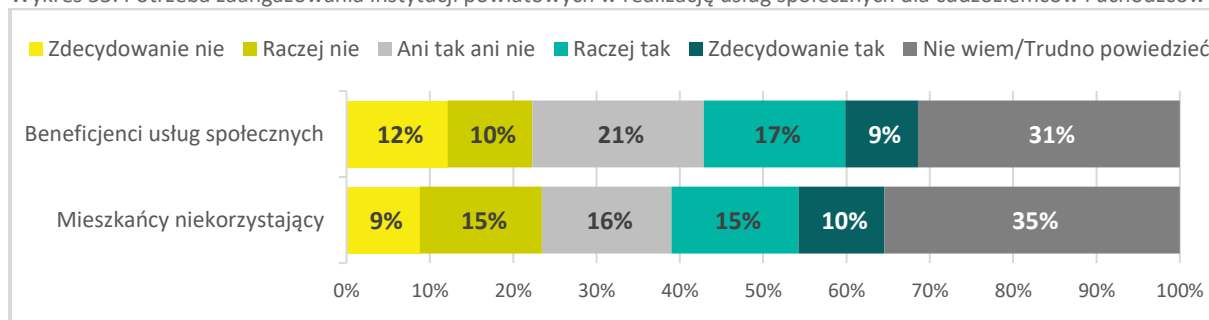
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu makowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (31% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gmin powiatu makowskiego przeważała opinia, że usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (26% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W POWIECIE MAKOWSKIM

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

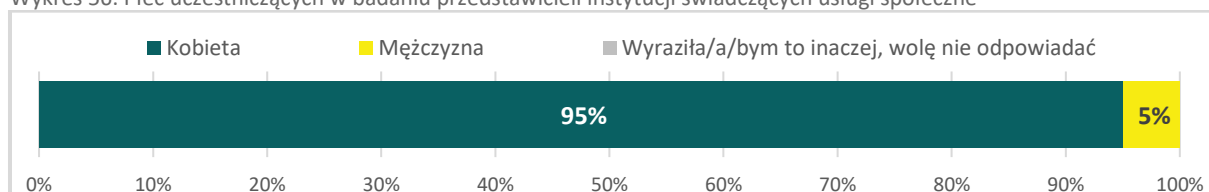
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W powiecie makowskiego przeprowadzono 20 wywiadów z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminach powiatu makowskiego.

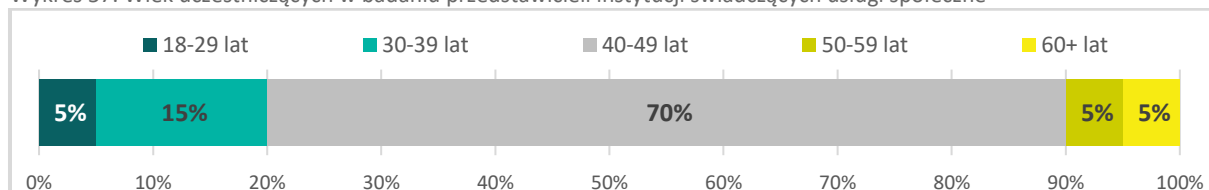
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 95% badanych).

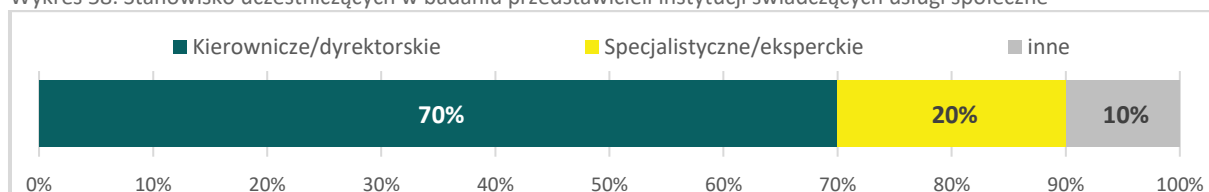
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem wieku były osoby z przedziału 40-49 lat (70% badanych).

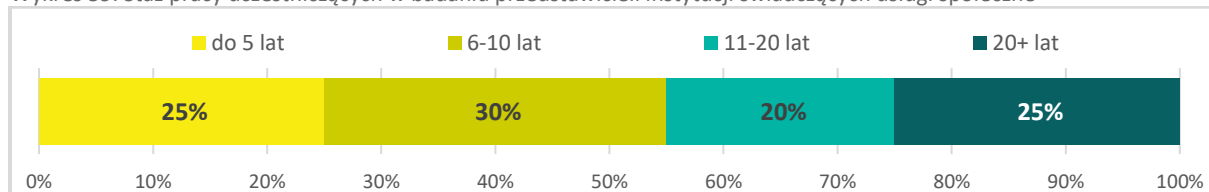
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko trzy grupy zawodowe, wśród których dominującą byli kierownicy/dyrektorzy (70% ankietowanych).

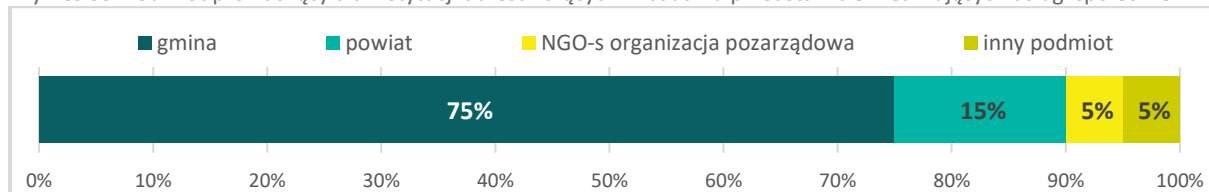
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni cztery grupy doświadczenia, wśród których dominującą była ta w przedziale 6-10 lat (30% ankietowanych).

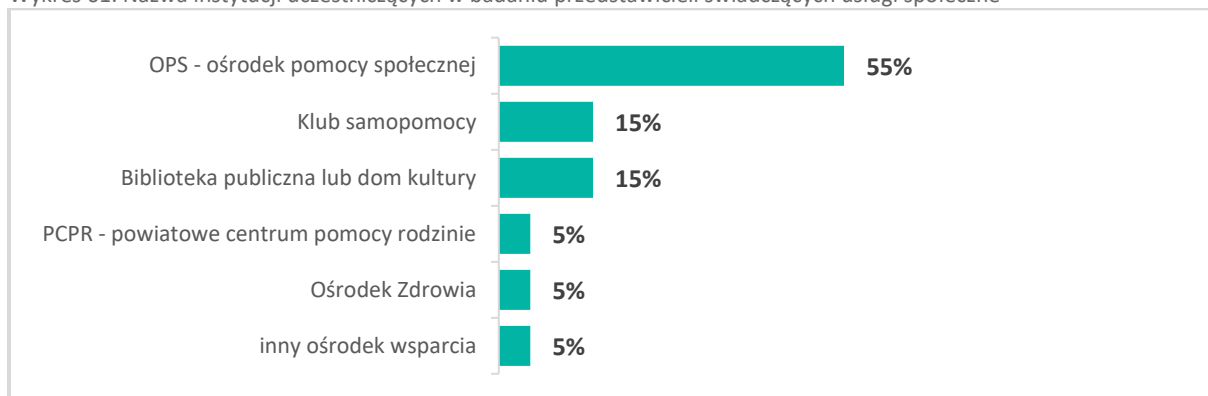
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane cztery podmioty, wśród których dominująca była gmina (75% badanych).

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

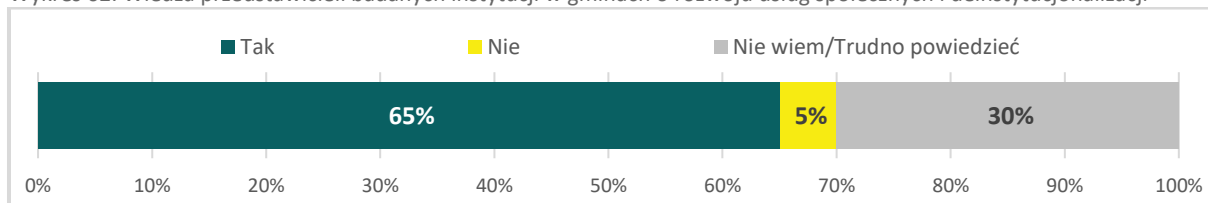
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostało zidentyfikowanych sześć podmiotów, wśród który dominujący był ośrodek pomocy społecznej (55% badanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w powiecie makowskim w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

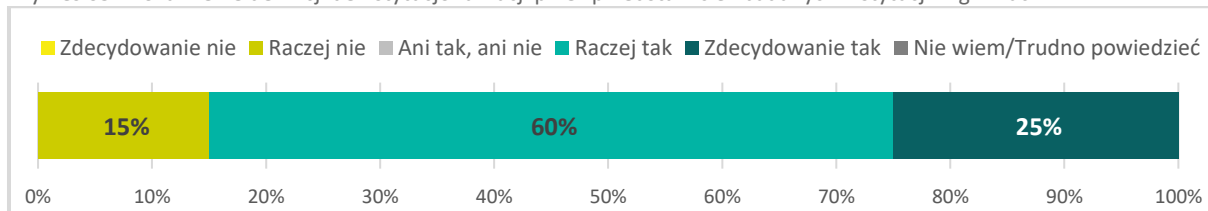
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość przedstawicieli (65% ankietowanych) badanych instytucji w gminach powiatu makowskiego ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach

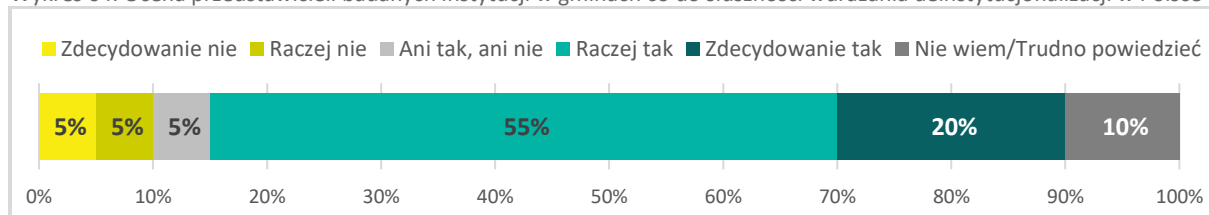

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy,

z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla zdecydowanej większości (85% ankietowanych) respondentów.

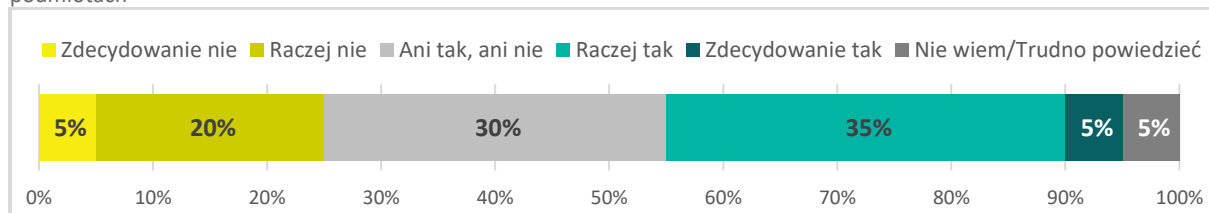
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (75%) badanych podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

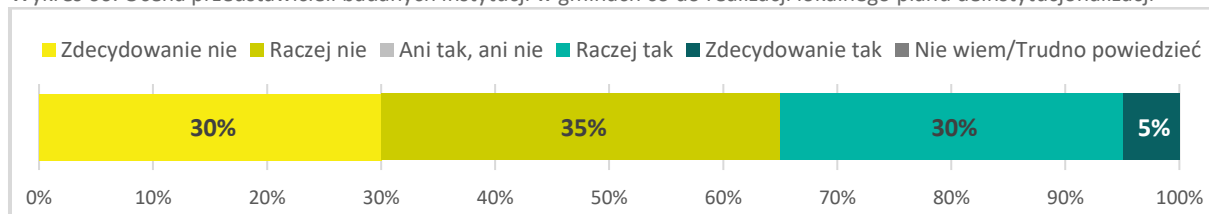
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w większości (40% ankietowanych) przyznają, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

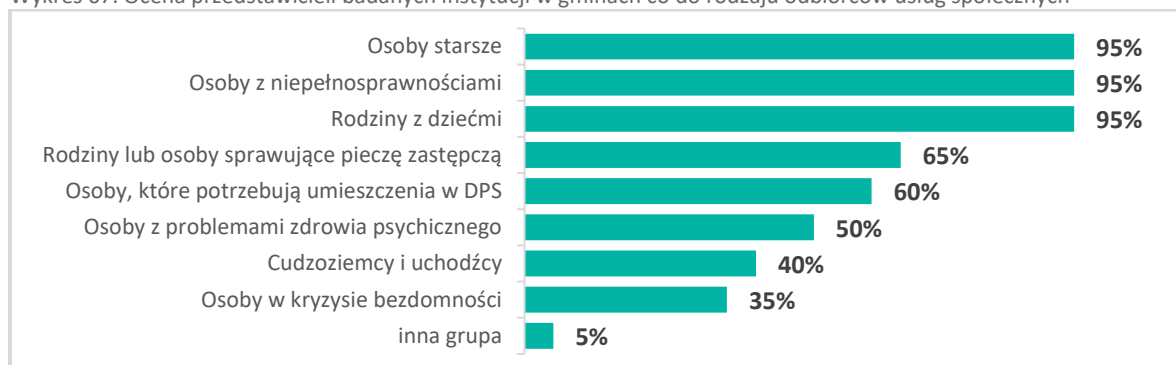
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W 35% instytucji zlokalizowanych w powiecie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

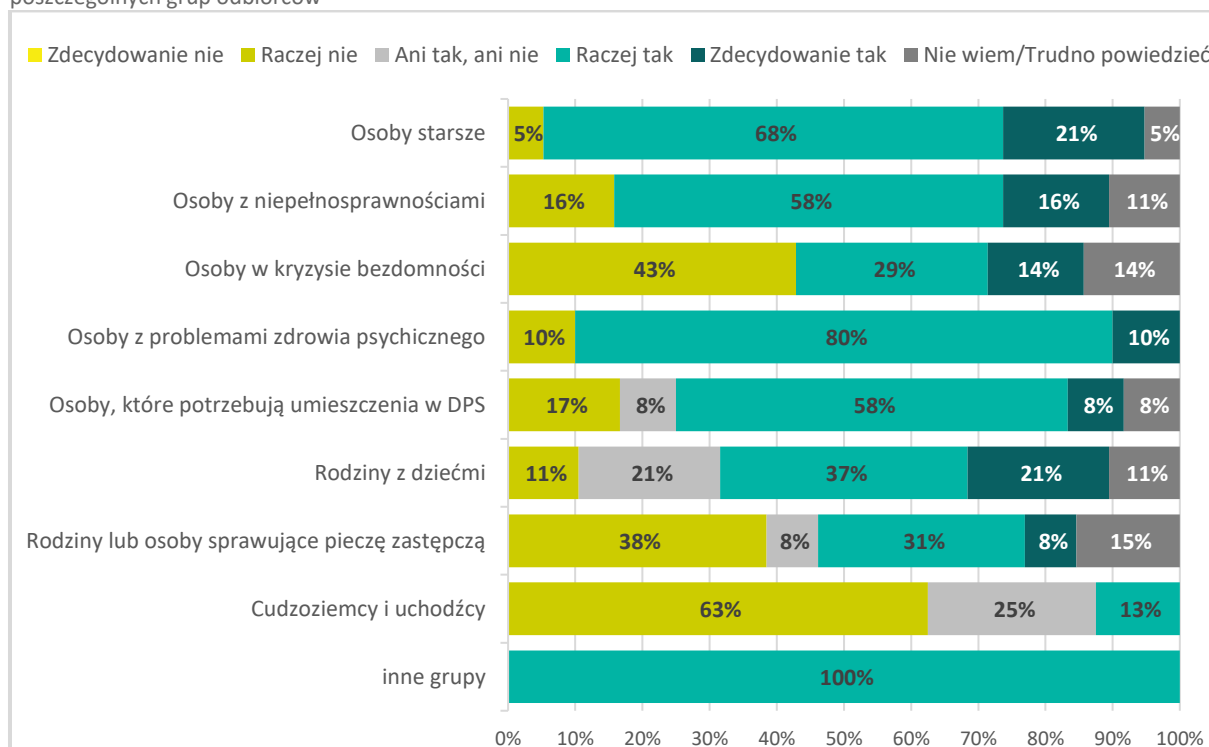
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, rodziny z dziećmi.

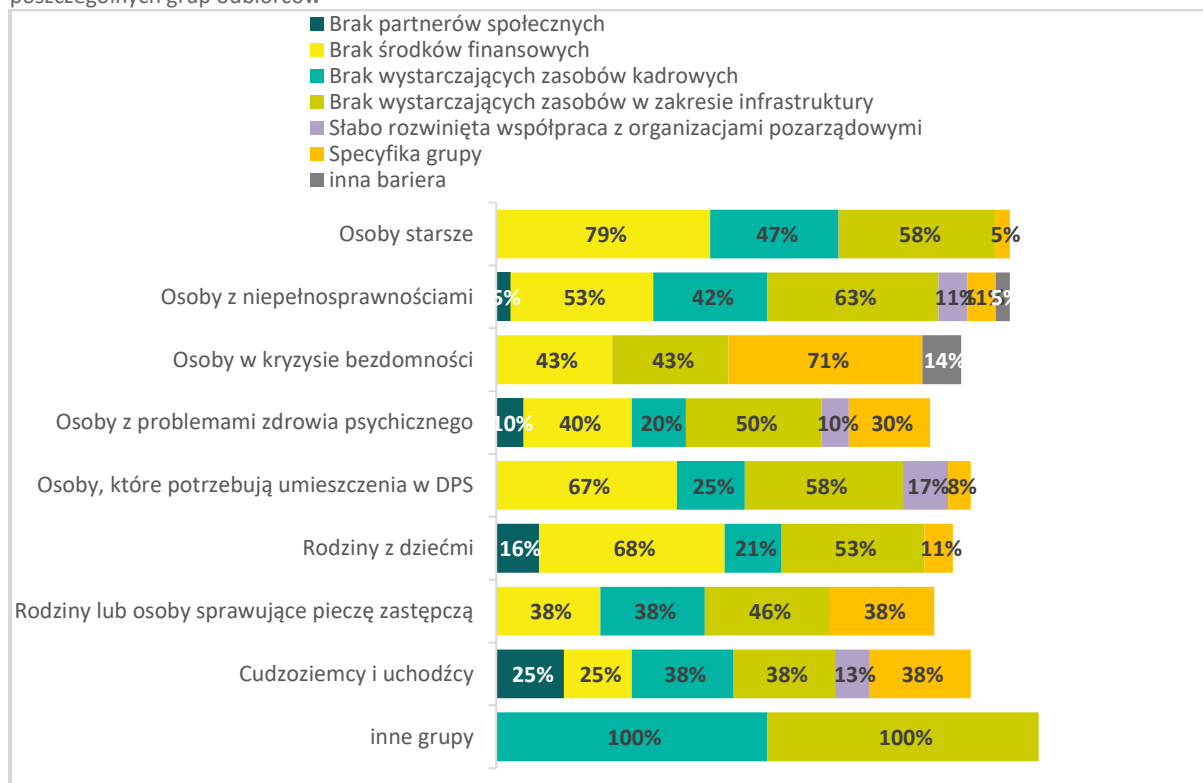
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądany jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

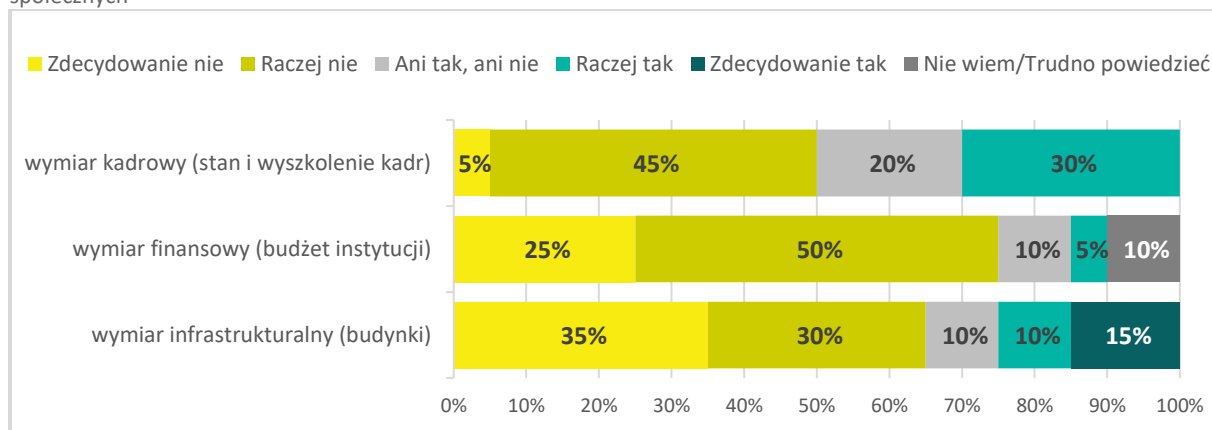
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w powiecie makowskiego to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

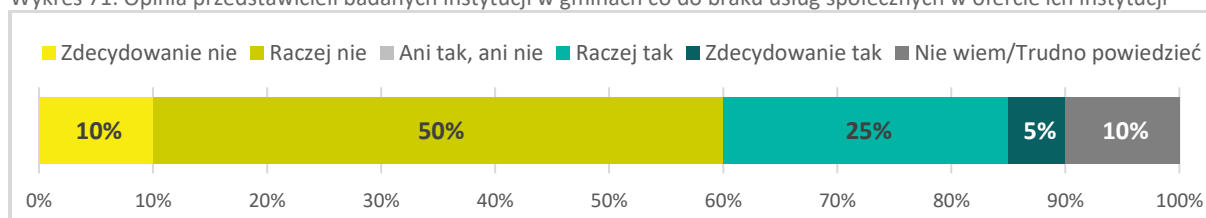
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 30% gotowe do 50% niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 5% gotowe do 75% niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 25% gotowe do 65% niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w powiecie makowskim co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w powiecie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

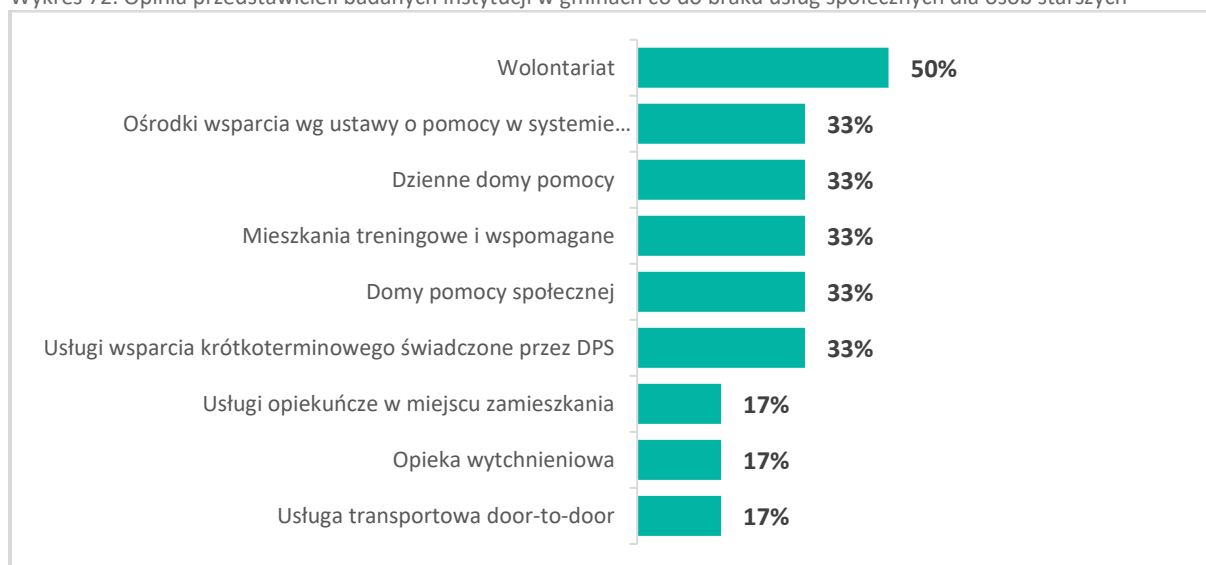
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem jednej trzeciej (30% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze jakichś usług, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów.

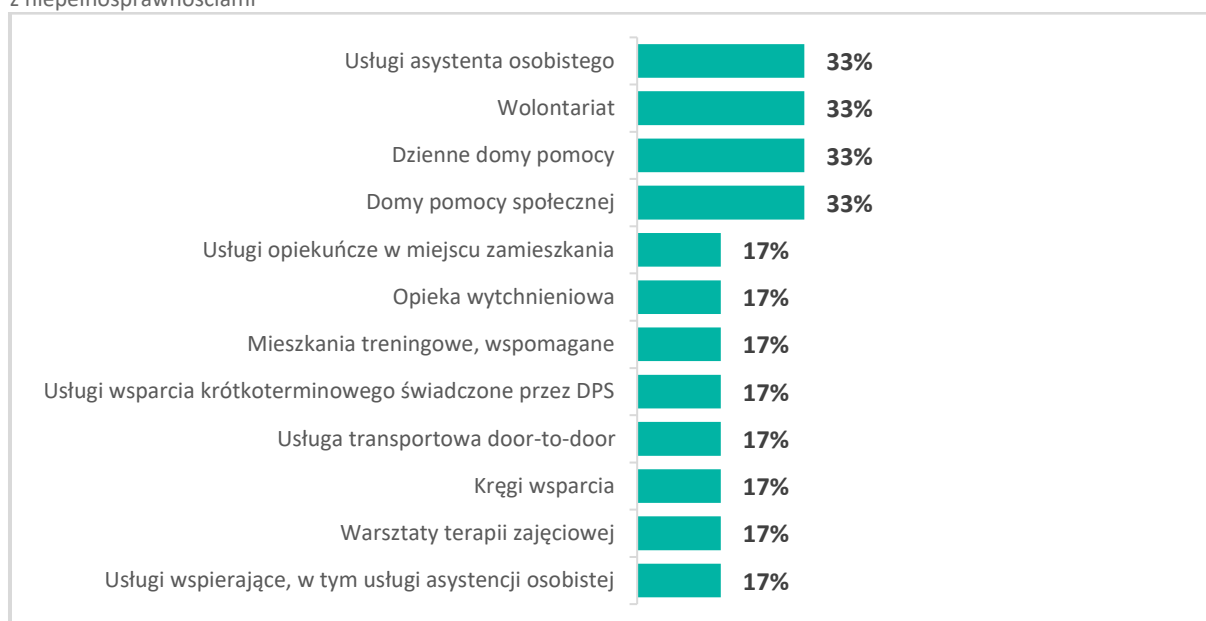
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: wolontariatu, dziennych domów pomocy, mieszkań treningowych i wspomaganych, domów pomocy społecznej, usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS oraz ośrodków wsparcia wg ustawy o pomocy w systemie dziennym.

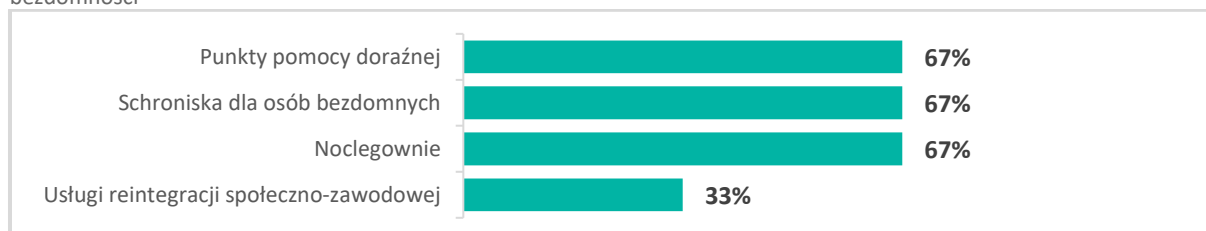
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: usługi asystenta osobistego, wolontariatu, dziennych domów pomocy oraz domów pomocy społecznej.

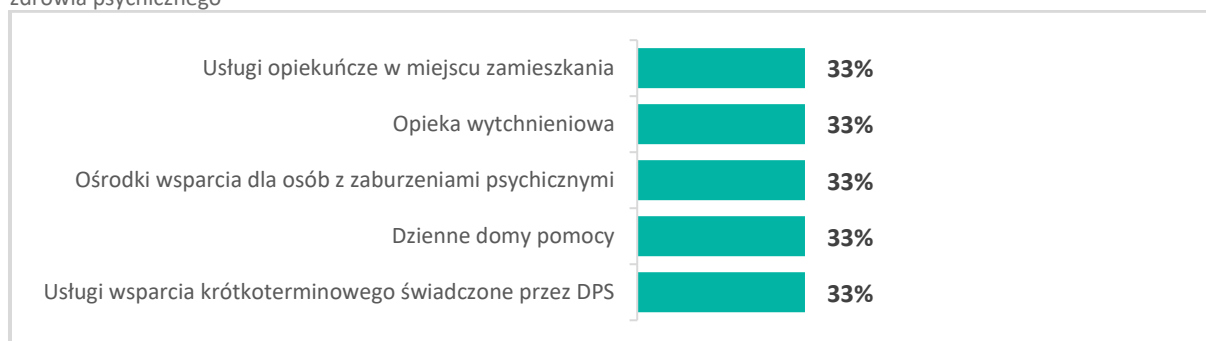
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: punktów pomocy doraźnej, schronisk dla osób bezdomnych oraz noclegowni.

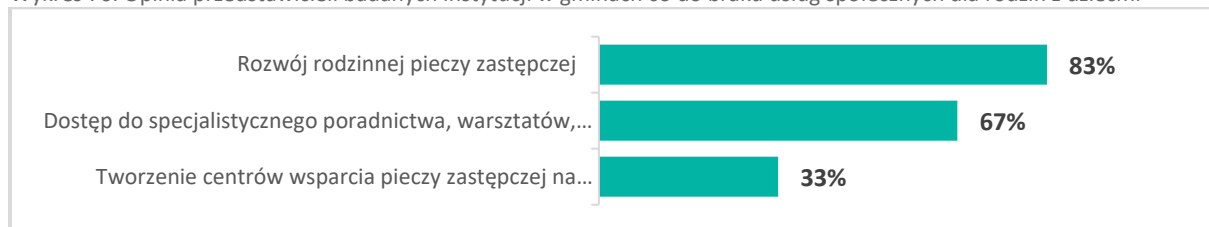
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci: usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej), ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dziennych domów pomocy, usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS.

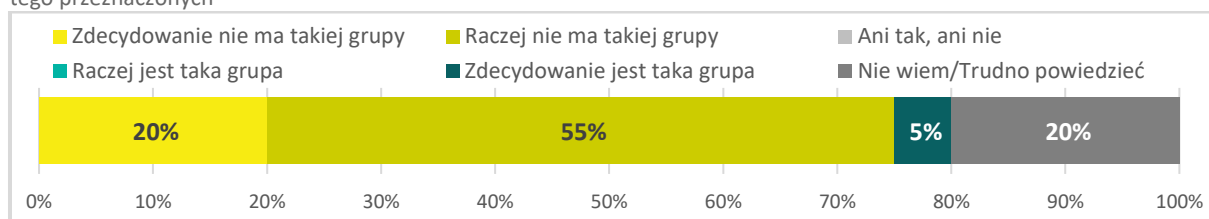
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci: rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii oraz tworzenie centrów wsparcia pieczy zastępczej na poziomie powiatu i regionu.

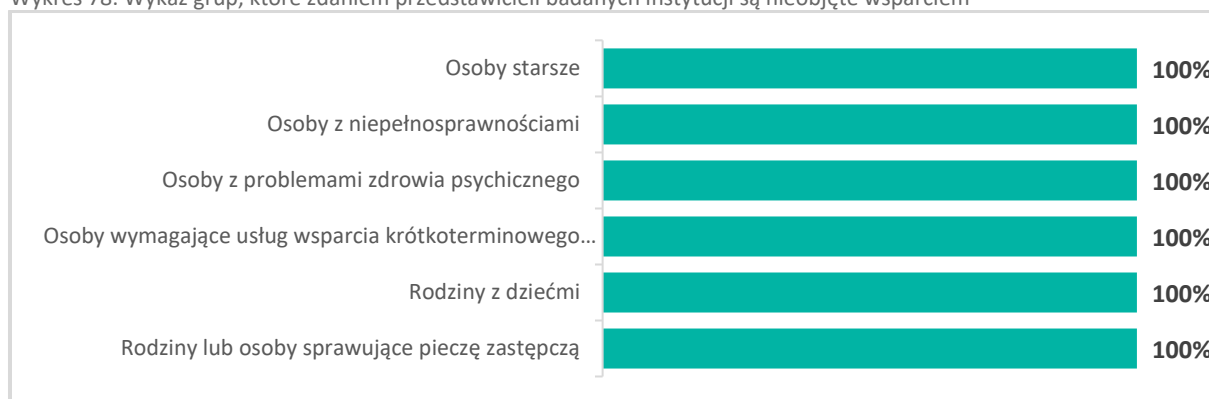
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji w większości (75% ankietowanych) nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem

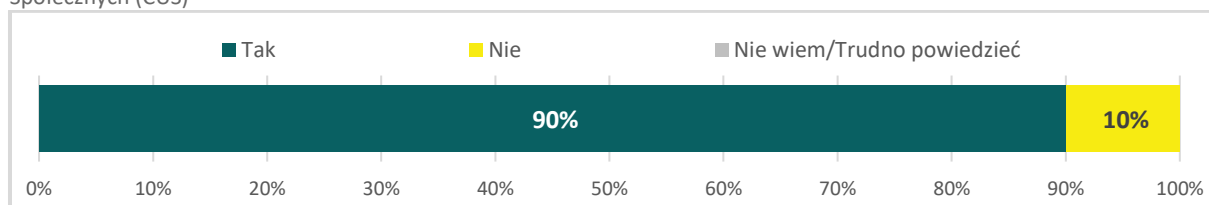
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gmin powiatu to: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby wymagające usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS, rodziny z dziećmi oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie powiatu makowskiego.

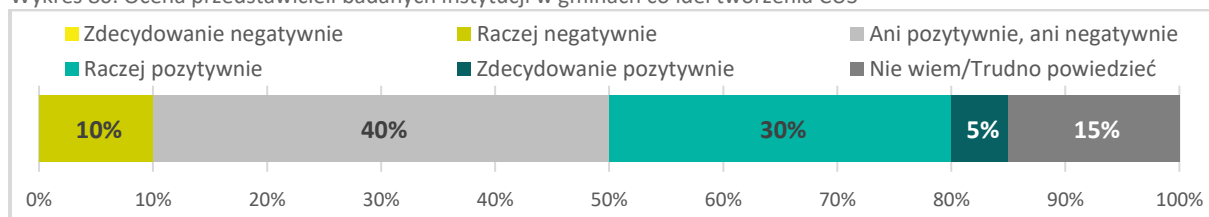
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość przedstawicieli badanych instytucji (90% ankietowanych) w powiecie makowskim słyszała o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

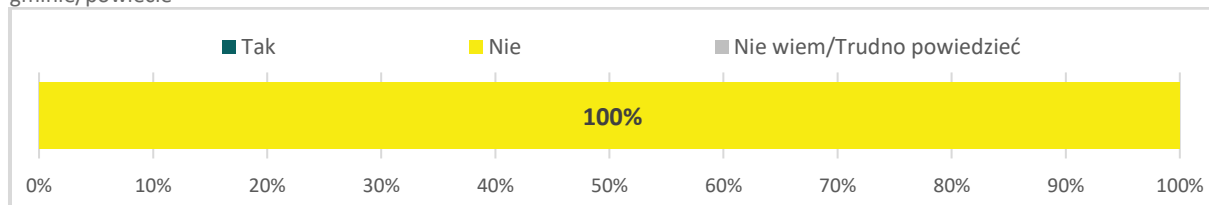
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie (35%) oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych.

Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

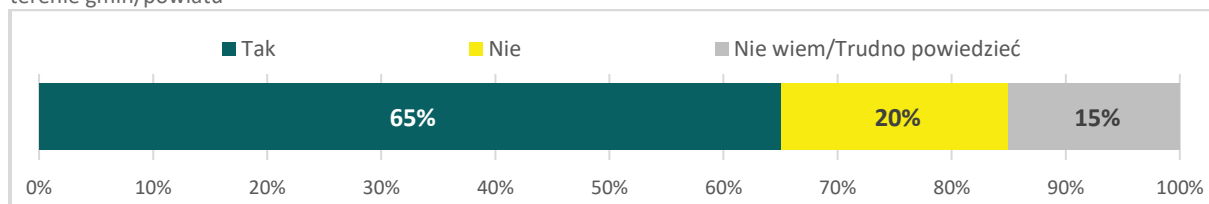
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

100% przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje CUS.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie powiatu

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gmin powiatu makowskiego.

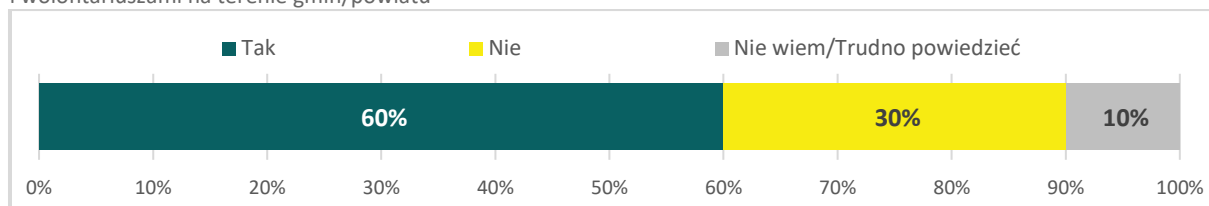
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gmin/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdecydowana większość (65% ankietowanych) przedstawicieli instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

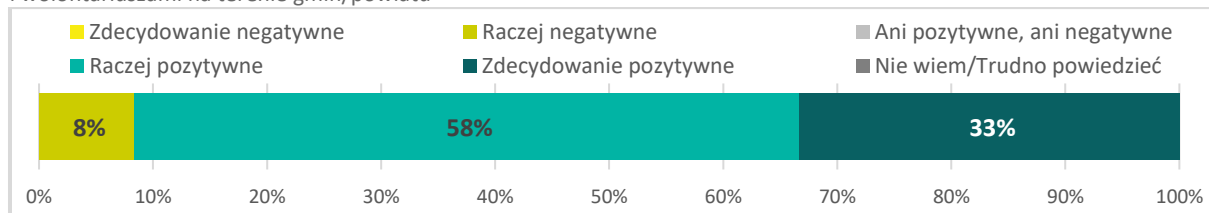
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Większość (60% ankietowanych) przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

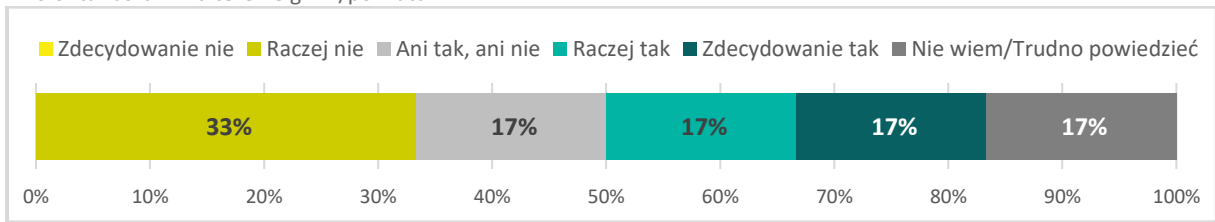
Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne (91% ankietowanych).

Wykres 85. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi (34% ankietowanych).

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w powiecie makowskim w 2023 r.....	17
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w powiecie makowskim w 2023 r.	18
Tabela 3. Kapitał społeczny w powiecie makowskim w 2023 r.	18
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie powiatu makowskiego	19
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu makowskiego	20
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie powiatu makowskiego według rodzaju prowadzonej działalności	21
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie powiatu makowskiego	22
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 r.	24
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	24
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej w powiecie makowskim w 2023 r.	25
Tabela 11. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w powiecie makowskim 2023 r.....	26
Tabela 12. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w 2023 r w podziale na wiek i płeć.	26
Tabela 13. Pomoc dla cudzoziemców w powiecie makowskim w 2023 r.	30

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	33
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	33
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	33
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	33
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	34
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	34
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	34
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminy	35
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	35
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	35
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	36
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	36
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	37
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	37
Wykres 15. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób starszych	37
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	38
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminy	38
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	39
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	39
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	39
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	40
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	40
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	41
Wykres 24. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	41
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	42
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminy	42
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	42
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	43
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	43
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	44
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	44
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	44
Wykres 33. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	45
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	45

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminy	46
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminach	46
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	46
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminach	47
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	47
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	48
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	48
Wykres 42. Brakujące w gminach usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego	49
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gmin	49
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminy.....	50
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	50
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	50
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	51
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	51
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	52
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	52
Wykres 51. Brakujące w gminach usługi społeczne dla rodzin z dziećmi	52
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe	53
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	54
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	54
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	55
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	56
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	57
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	57
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne	58
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminach o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	58
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminach	58
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	59

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	59
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	59
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do rodzaju odbiorców usług społecznych	60
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	60
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	61
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	61
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	62
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	62
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	63
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	63
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego	63
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi.....	64
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	64
Wykres 78. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem	64
Wykres 79. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	65
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do idei tworzenia CUS.....	65
Wykres 81. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminach co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	65
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gmin/powiatu	66
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu	66
Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu	66
Wykres 85. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gmin/powiatu	67